

ŠALEŠKI RUDAR

CASOPIS JE IZHAJAL KOT »RUDAR«, GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE. — OD 1. MAJA 1965 DALJE GA IZDAJA OBCINSKI ODBOR SZDL VELENJE.

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK LJUBAN NARAKS
TEHNIČNI UREDNIK IVAN FIJAVZ

7. OKTOBER 1965 — LETO I, ST. 12

CENA 30 DIN — POSTNINA PLACANA V GOTOVINI

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

OB PRAZNIKU OBČINE VELENJE • OB PRAZNIKU OBČINE VELENJE • OB PRAZNIKU OBČINE VELENJE

NADALJUJMO NAŠE

Pred sedmimi leti je občinski ljudski odbor Šoštanj, na predlog organizacij ZB NOV, razširil na področje cele občine do takratni krajevni praznik — 8. oktober 1941. Med zgodovinskimi datumi je za našo občino, še posebno za mesto Šoštanj, 8. oktober 1941 izredno pomemben. Pomemben pa je tudi v zgodovini NOB Slovenije.

STIRIINDVAJSET LET JE ZE OD TEGA, 8. OKTOBER 1941. ZA MNOGE JE TO ZE LEGENDA, MNOGI PA SE ŽIVJO V TI-STEM CASU S SVOJIMI SPOMINI, KI JIH NIKAKOR NI MOC IZBRISATI, KAJTI V ZGODOVINI NAŠEGA NARODA JE TA DAN IN VSI PODOBNI DOGODKI ZAPISAN Z VELIKIMI CRKAMI — S KRVJO.

8. OKTOBER 1941. PARTIZANI SO NAPADLI PRVO MESTO V SLOVENIJI. IN TO JE BIL SOŠTANJ — TAKRAT GNEZDO STEVILNIH OKUPATORJEVIH PRIVRZENECV IN OBENEM KRAJ. V KATEREM JE KOMUNISTIČNA PARTIJA IMELA MOČNO RAZPREDENO MREŽO.

NEKAJ DNI PRED TEM SO SE ZBRALE TRI CETE NA GRMADI NAD PLESIVCEM. BILA JE TO POHORSKA, SAVINJSKA IN REVIRSKA CETA. SNIDENJE TREH PARTIZANSKIH CET NA TAKRATNEM SPODNJESTAJERSKEM JE POMEMILO USTANOVITEV L STAJERSKEGA BATALJONA POD VODSTVOM KOMANDANTA JOZE LETONJE.

IN V NOCI OD 7. NA 8. OKTOBER JE TA ENOTA IZVEDLA SVOJO DRZNO VOJASKO AKCIJO. ZAVZELI SO MESTO SOŠTANJ, ODREZALI MOŽNE DOHODE OKREPITVE SOVRAZNIKA IN MESTO DRŽALI DVE URI V SVOJIH ROKAH.

TA AKCIJA JE IMELA MOČAN ODMEV IN JE VSEM STEVILNIM OMAHLJIVCEM V CASU, KO SO NEMCI ZMAGOVALI SIROM EVROPE, DOKAZALA, DA JE TUDI NEMSKI SKOREJNI RANLJIV.

OKUPATORJEVO MASCEVANJE JE BILO KRUTO. DESET MLA-DIH TALCEV SO PRIPELJALI V SOŠTANJ TER JIH ZVERINSKO POBILI PRED DOMACINI. NJIHOVA »VZGONA KAZEN« PA JE RODILA NASPROTNI UCINEK. NE STRAH, TEMVEČ ODPOR JE POGNALA V SRČIH OMAHLJIVCEV, ODPOR V VSEH TISTI, KI JIH JE SELE TA KAZEN PREDRAMILA TER JIM POKAZALA, DA SO SAMI, KOT NJIHOV NAROD, OBSOJENI NA IZKORENINJENJE.

Okupator je odredil, da slovenska Stajerska za vedno izgine z zemljevida in postane nemška pokrajina. Takšni sklepi so bili sprejeti leta 1941, tako so si želeli petokolonaši. Toda računali so bili delani brez krčmarja. Avtorji takšnih načrtov niso računali na nacionalno zavest prebivalstva, ne na Komunistično partijo — voditeljico za nacionalno in socialno osvoboditev, ki je uživala ogromno podporo in simpatije ljudskih množic.

Okupator ni računal na karšenkoli upor na Stajerskem, še posebno tudi ne zaradi tega, ker so že prve dni okupacije izselili na tisoče prebivalcev, ki po mnenju petokolonašev niso bili naklonjeni nemškemu rajhu.

Vsi ukrepi okupatorja pa niso ustrahovali naših narodov. Od vsega začetka se je skupno z ostalimi kraji tudi Saleška dolina pripravljala na upor.

Vrsti raznih akcij v Saleški dolini, ki so dale vedeti okupatorju, da se na tem delu živeči Slovenci nočejo pokoravati ponemčevanju, se je 8. oktobra 1941 pridružil še napad na Šoštanj. V svojem članku »Stajerska v ognju upora«, narodni heroj Peter Stante-Skala to akcijo takole opisuje: »To je prvo mesto v Sloveniji, ki je padlo v roke partizanom. Napad je pripravil Franc Rozman-Stane s tem na novo ustanovljenim bataljonom, Božo Mravljak pa je kot Šoštanjčan, precej pomagal pri načrtu napada, ki ga je dobro podprlo prebivalstvo samo. Pri tem napadu na Šoštanj je doživel bataljon svoj prvi večji vojaški uspeh zato se je tudi zaupanje borcev močno okrepilo. Na drugi strani pa se je dvignila morala prebivalstva, kajti zavzete Šoštanj je odmevalo po vsej Stajerski in Sloveniji.

Šoštanj je bil osvobojen samo eno noč, a končno tudi nismo imeli prav nobenega na-

mena začeti z osvobajanjem ozemlja. Hoteli smo predvsem preizkusiti našo moč in pokazati prebivalstvu, da je štajersko ljudstvo pripravljeno na boj proti nemškemu okupatorju; Nemcem in domačim izdajalcem pa dokazati, da niso nepremagljivi, tudi ne v času, ko so njihove čete na ruskem ozemlju slavile največje zmage v svoji zgodovini.

Minilo je 20 plodnih let svobodnega ustvarjalnega poleta delovnih ljudi. Prav dvajseta obletnica osvoboditve ustvarja še posebno praznično vzdušje našemu letošnjemu

PRIDOBLEJENE TRADICIJE

praznovanju. Prava veličina naše ljudske revolucije in za njo prestanih težav in prelite krvi našega ljudstva, je zlasti očitna takrat, ko primerjamo to kar imamo, s tistim, kar je bilo nekdanj.

Ob občinskem prazniku se še prav posebno vedno spominjamo najtežjih dni, ki so jih naši narodi preživljali za časa okupacije, pri tem pa ponosni na vse uspehe v dolgi štiriletni narodnoosvobodilni borbi in nad končno zmago nad okupatorjem in ostalimi sovražniki.

Svoboda je bila izbojevana za ceno velikih žrtev in naporov. V tej borbi zavzemajo častno mesto napori in žrtve prebivalcev naše občine, saj je darovalo svoja življenja za svobodo 638 borcev in aktivistov, očetov, mater, sinov in hčera. Z globoko hvaležnostjo se spominjamo tovarišev borcev, ki so za našo srečo, za svobodo, darovali svoja dragocena življenja. Dolžnost naše generacije je prenašati te velike spomine iz najslavnejših dni zgodovine naših narodov, na mlado — poveljno ge-

neracijo, da bo znala ceniti in vedno braniti napore, ki so bili vloženi za našo svobodo.

Saleška dolina je bila vse do osvoboditve nepomembno in revno področje. Središče je tvorilo mesto Šoštanj v katerem je obratovala od 1788. leta dalje tovarna usnja Šoštanj. Ogromno narodno bogastvo pod zemljo Saleške doline je dajalo vse od 1884. leta dalje le bomo skorjico kruha in še teh srečnikov je bilo malo. Od predvojnih največ okrog 14.700 prebivalcev področja današnje občine, jih je bilo zaposlenih okrog 1.000, delalo pa se je mnogokrat le 2 do 3 dni v tednu. Tako je bilo še posebno v rudniku. Na področju Saleške doline v veliki večini ni bilo mogoče živeti brez zemlje, ki je pomagala preživljati družino.

V dvajsetih poveljnih letih se je ob vse večjem in hitrejšem razvoju, ob vse uspešnejšem ustvarjanju, Saleška dolina iz leta v leto spremljala. Posebno nagle so spremembe

nja je zašla pred leti v težave in je bilo potrebno zmanjšati kvantiteto, potrebni pa so energični ukrepi za kvaliteto. Pomemben je tudi obrat »Topra«, ki zaposluje večje število žena. Ogromno pomenijo za standard naših občanov obrtne dejavnosti, kot so: Chrometal, mizarstvo Velenje, izdelovalnica gumiranega papirja kleparstvo-vodovod, gradbeno-obrtna dejavnosti, »Oljka« v Smartnem ob Paki in druge. Vzporedno z razvojem osnovnih gospodarskih dejavnosti se razvija tudi trgovina, gostinstvo in komunala. Na področju občine se uspešno uveljavlja tudi gradbeno podjetje »Vegrad«, v kmetijstvu pa poskuša kmetijska zadruga Šoštanj pravilno odigrati svoje naloge in izpolnjevati pričakovanja tukajšnjega prebivalstva.

Področje občine z Velenjem, velenjskim jezerom, Šoštanjem in prelepo okolico nudi bogate možnosti za razvoj turizma. Tega v stari Jugoslavi-

nih preko 2 milijardi dinarjev. Danes smo pred tem, da se prične z gradnjo tehnične srednje šole in gimnazije. Tretja izmena pouka v veljskih osemletkah pa priganja na gradnjo nove osemletke.

Vsi ti uspehi so bili lahko doseženi le v novih pogojih svobodnega ustvarjanja, pogojih, ko delovni človek sam za sebe odloča o svoji prihodnosti, odloča in sodeluje pri načrtovanju za svoj boljši jutrišnji dan. Še prav posebno pečat našega individualnega in skupnega ustvarjanja. S ponosom lahko trdimo, da je vse to, kar je še posebno lepo v občini, sad prav prostovoljnega dela. Tako moramo delati tudi v bodoče.

Takšni so sadovi 20-letnega ustvarjanja. Večina delovnih kolektivov že dosega takšno

lovnih kolektivov že doslej iz leta v leto vztrajno izpopolnjevala svoje pogoje dela in so le posamezni kolektivi, ki bodo morali mnogo temeljiteje kot doslej, zavihati rokave. V korist predvsem njih in cele naše skupnosti bo, da to začnejo čimprej in čim uspešneje.

Med naštetimi in nenaštetimi uspehi so tudi določene slabosti. Ni namen vseh napraviti, tudi ne pričeti o njih polemiko. Brez dvoma pa bomo v dolini mnogo bolj srečni in zadovoljni, če bomo enotnejši v gledanju na naš nadaljnji razvoj, če bomo iskali najustreznejše ekonomske rešitve brez kakršnih koli prestižnih nagibov in se tako v korist naših občanov lotili povsod odpravljati staro in ustvarjati novo, ki bo uspešnejše in koristnejše.

Ne smemo mimo tega, da izhajamo tudi v naših notranjih odnosih, v odnosih med ljudmi celotne doline ali pa v odnosih med različnimi dolina-

ji sploh ni bilo. V lanskem letu je bilo doseženo že 32.777 nočitev, s tem pa možnosti še zdaleč niso izčrpane.

V občini Velenje je bilo po osvoboditvi novo zgrajenih 2.293 sodobnih stanovanj, zrastle je novo mesto Velenje, ki amogoa prijetno življenje ob osvojenem konceptu zazidave.

Saleška dolina daje danes zaposlitev skoraj 10.000 prebivalcem, to je domala tolikim, kot je bilo vseh leta 1939. Število prebivalcev se je do danes povečalo na preko 25.000, socialna struktura se je spremenila od 61% kmečkega prebivalstva na le še 14,2%. Narodni dohodek se je dvignil na 518.000 din po prebivalcu. V občini je 547 osebnih avtomobilov, 1.758 televizorjev in 7.554 radijskih aparatov.

Na področju občine so zgrajeni novi in urejeni mnogi objekti za kulturno prosvetno in telesno rekreacijo naših delovnih ljudi. Zgrajenih je bilo 7 novih šol, popolnoma obnovljenih pa 6. Bruto šolsko površino pa smo povečali za preko 8.000 m². Samo za investicije v šolstvu je bilo porablje-

stornost kot industrija razvilitih držav.

S svojimi uspehi smo v gospodarstvu in, na področju standarda prišli do meje, da je bilo potrebno napraviti odločne korake za nadaljnjo stimulacijo razvoja našega gospodarstva. Naša hotenja v stalnem in hitrem naraščanju življenjskega standarda in zgleđovanja na standard v industrijsko razvitem kapitalističnem svetu so zahtevala ukrepe v našem sistemu gospodarjenja. Osnove za naš nadaljnji razvoj so podane s sprejetimi ukrepi gospodarske reforme v juliju letošnjega leta. Sprejeti ukrepi brez večjega odstopanja izravnavajo pogoje dela v naši proizvodnji s pogoji dela v mednarodnem gospodarskem prostoru, to pa daje osnovo, da se bomo lahko potegovali tudi za standard, ki ga dajejo efekti gospodarskih pogojev. Razumljivo je, da so zahteve po pridnosti, dobri organizaciji dela, specializaciji, serijski proizvodnji itd. postavljene na visoko mesto, vendar ne nedosegljivo.

V naši občini je večina de-

mi, med delovnimi organizacijami, iz načel naše zunanje politike, v kateri je osnova sožitje med narodi in bratska pomoč. Upamo trditi, da jih ne bomo uspešno rešili, če ne bomo vsi kot eden. Pri tem naj odpadejo sleherni individualni interesi, pri tem ne sme biti več važno, koliko bo direktorjev, računovodij, sekretarjev, predsednikov itd., ker gre dejansko za to, da bomo mi in naši zanamci imeli kvalitetno in sigurno osnovo za zaslužni življenjski standard.

Delovni uspehi, ki jih bomo ob takšnem konceptu dosegali, bodo vedno znova ustvarjali pogoje, da si bomo ob praznikih, ki jih proslavljamo, s ponosom segali v roke in si drug drugemu čestitali z željami za še boljši jutrišnji dan.

VSEM OBCANOM ZA PRAZNIK OBČINE, 8. OKTOBER, OB DOSEŽENIH USPEHIH ISKRENE CESTITKE.

Za predsedstvo Skupščine občine Velenje predsednik
TONE MOCILNIK

MILAN ŠTERBAN, SEKRETAR OBO SZDL VELENJE

Še mnogo nerešenega

PREJSNI MESEC SO IMELI KRAJEVNI ODBORI SZDL RAZSIRJENE SEJE NA KATERIH SO SE SKUPNO Z OSTALIMI KRAJEVNIMI ORGANIZACIJAMI DOGOVORILI KAKO BODO PRIPRAVILI IZREDNE KONFERENCE. TE BODO NAMREČ OKTOBRA V VSEH KRAJIH VELENJSKE OBCINE, KJER SO KRAJEVNI ODBORI SOCIALISTIČNE ZVEZE. ZANIMALO NAS JE, ZAKAJ BODO V TEM CASU IZREDNE KONFERENCE, ZATO SMO ZAPROSILI ZA POJASNILO SEKRETARJA OBCINSKEGA ODBORA SZDL TOVARISA MILANA ŠTERBANA.

Tovariš sekretar, ali nam lahko poveste, zakaj bodo ravno v tem času izredne konference krajevnih organizacij SZDL in kaj bodo na njih obravnavali?

Izredne konference naših krajevnih organizacij smo sklicali zaradi tega, da odbori pred članstvom poročajo o enoletnem delu, da na njih temeljito obravnavajo nerešene krajevne probleme, izvolijo delegate za bližnjo občinsko konferenco, izberejo kandidate za novo občinsko vodstvo socialistične zveze in v bližnji gospodarske reforme sestavijo program dela za prihodnje obdobje.

Dejali ste, da bodo na konferencah izbirali kandidate za člane novega občinskega odbora SZDL. Ali lahko govorimo o nekakšnem evidentiranju kandidatov?

Letos smo res nekoliko spremenili izbiro kandidatov za novi občinski odbor. Naša kadrovska komisija je temeljito pripravila način izbiranja. Na navedenih sestankih krajevnih odborov, kjer so bili navzoči tudi ostali člani krajevnih organizacij, so določili možne kandidate. Sezname teh možnih kandidatov bo kadrovska komisija pregledala in sestavila predlog kandidatne liste, katero bodo pretresali na izrednih konferencah. Vse pripombe članstva bo kadrovska komisija pregledala in seveda v skladu z načeli kadrovanja upoštevala ter pripravila dokončni predlog kandidatne liste za občinsko konferenco. To kandidatno listo bomo predložili kandidacijski komisiji. Poslali pa jo bomo, skupno z vabilom in ostalimi materiali, tudi vsem delegatom že pred samo občinsko konferenco. S takšnim načinom izbiranja kandidatov za člane novega občinskega vodstva smo hoteli pritegniti čim širši krog članov, da bi sodelovali in odločali pri tem čedalje manj formalnem opravilu.

In kakšna so načela oziroma kriteriji kadrovanja?

V občinski odbor se naj kandidirajo tisti člani socialistične zveze, ki niso obremenjeni z večimi funkcijami. Moralno politična neoporečnost in zlasti pripravljenost do dela v naši organizaciji pa so vsakakor ena izmed prvih načel kandidatov. Skušali bomo doseči čim bolj strukturo občinskega odbora kot je

struktura članstva SZDL v velenjski občini. Ne bomo prezrli mlajših sposobnih članov, zlasti mladih strojnjakov. Vsekakor pa moramo pri izbiri kandidatov upoštevati rotacijo, zato bomo po možnosti izpustili tiste člane sedanjega občinskega odbora, ki so že dve mandatni dobi v občinskem vodstvu socialistične zveze. Kadrovska komisija in zlasti člani občinskega odbora, ki so sodelovali na nedavnih

sestankih krajevnih odborov, so tem tolmačili, da ne moremo novi občinski odbor tako razširiti, da bi imela vsaka krajevna organizacija svojega predstavnika. Zato se močno trudimo, da ne bi prišlo do nepačnega tolmačenja in zgrešenih hopenj s strani krajevnih organizacij po teritorialnem zastopstvu, kajti novi občinski odbor bo imel od 19 do največ 21 članov.

Kateri najvažnejši problemi bodo po vašem mnenju izbili na izrednih konferencah?

Težko je določno predvidevati kaj vse bodo na konferencah obravnavali, ker smo jih sklicali tudi zaradi tega, da bomo lahko občinsko konferenco čim bolj posvetili perečim problemom našega območja. Vsekakor bodo dosti govorili o problemih komunalnega značaja, delu krajevnih skupnosti, zlasti kako bodo z lastno udeležbo izpolnili njihove programe. Opazili smo, da so nerazrešene stvari okoli kmetijske kooperacije in odnosa kmetijske zadrage do individualnih kmetijskih proizvajalcev. O tem vprašanju so na nedavnih sestankih že večje opozorili. Temeljito pa bodo na izrednih konferencah spregovorili tudi o ostalih družbeno političnih problemih, ki se lahko rešujejo v okviru naše organizacije kot najvišje tribune delovnih ljudi.

»Upoštevali bomo rotacijo...«

Ob občinskem prazniku želi prebivalcem Velenja in vsem občanom mnogo delovnih uspehov

KRAJEVNI ODBOR SZDL VELENJE

Pouk v novi šoli

NOVO SOLSKO POSLOPJE V PLESIVCU SO ODPRLI SELE V NEDELJO, CEPRAV SO S POKUMOM PRICELI ZE PREJ. UCENECEM, KI SO ZELJNO ČAKALI NA ČAKETEK POUKA SE JE URESNILA NJIHOVA ŽELJA, POSEBNO TOTO, KER SO V ZADNJIH POČITNICAH SE Z VEČJO RADOZNOSTJO PRICAKOVALI KAKO SE BODO UČILI V NOVIH ŠOLNICAH.

Plešivska šola je dograjena. Tudi pouk so že začeli. Za otroke, ki so bili navajeni temnih učilnic, je pouk v novih prostorih še posebno doživljajo. Zdi se jim, da je za njih vse preveč udobno. Toda nič za to, novega se bodo kaj kmalu navadili.

Davno je že od tega, ko so v Plešivcu imeli prvi šolski pouk. Bilo je leta 1874 v majhni sobi pri kmetu Replu. Koncem prejšnjega stoletja pa so zgradili šolsko stavbo, ki je služila svojemu namenu vse do danes. Šola je imela samo en oddelek. Le redki so bili tisti učenci, ki so lahko zaradi takratne dvojnosti nadaljevali šolanje.

Med zadnjo vojno so nekaj časa poučevali v Plešivcu nemški učitelji. S poučevanjem pa so prenehali že 1942, ker se niso dobro počutili pred narodnoosvobodilnim gibanjem. V teh letih so partizani večkrat našli udobno zavetje v šoli.

Po osvoboditvi so začeli pouk v dveh oddelkih. Sprva so predelovali učni program štirih razredov, kasneje pa osmih razredov.

Letos je šola v Plešivcu postala podružnica velenjske II. osnovne šole. Učenci višje skupine nadaljujejo šolanje v centralni šoli, kjer pridobijo boljše izobrazbo kot na domači šoli. S tem je tudi otrokom iz oddelkov krajev dana možnost, da bodo lahko v večjem številu nadaljevali šolanje na šolah druge stopnje.

Prešolanje otrok na centralno šolo zahteva od učencev velik napor. Nekateri imajo do kamnoloma, od koder jih vozi v Velenje avtobus, nad dobro uro hoda. Nastane pa tudi vprašanje kako se ti prešolani otroci živijo v šolsko življenje na novi šoli. Okolje iz katerega so prišli je nekoliko drugačno kot ga ima večina učencev centralne šole. Če bi vzgojitelj brezbržno gledal na razlike med učenci enega in drugega okolja bi verjetno marsikdaj nehoti napravil krivico prešolanim otrokom.

Sedaj, ko je šola v Plešivcu dograjena čaka odnate prebivalce nova naloga, da čimprej uredijo okolico šole, športno igrišče in šolski vrt. Nova šola bo tudi družabno in kulturno središče vasi, saj bodo vse organizacije dobile v šoli družaben prostor. Zato smo prepričani, da bodo vsi vaščani pomagali urediti okolico šole.

Dokument preteklosti

Na fotografiji je ribnik ob železniški progi na Cankarjevi cesti v Sošanju, kjer so pred vojno stale tri tovarniške stanovanjske hiše. Danes je na tem prostoru moderno stanovanjsko naselje, igrišče in urejene zelenice za delavce iz bližnje termoelektrarne.

»GORENJE« v pogojih gospodarske reforme

Novi gospodarski ukrepi, ki so bili sprejeti ob reformi, kolektiva »Gorenje« niso presenetili. V tovarni so že v prvem polletju razpravljali o predvidenih ukrepih in sicer ne samo organi upravljanja, temveč tudi družbene politične organizacije. Že v mesecu juniju je CDS urejel širok program za izboljšanje poslovanja. Program je zajel organizacijo dela, tehnološke postopke, norme, kvaliteto izdelkov, zmanjšanje izmeta in režijskih stroškov ter na podlagi povečane storilnosti tudi povečanje osebnih dohodkov.

Sprejeti gospodarski ukrepi so kolektiv najbolj prizadeli pri reproductivnem materialu. Cene dekapirani pločevini so znatno višje na svetovnem trgu (domača pločevina stane 1 tona — 270 tisoč din, uvožena pa 165 do 170 tisoč din). Zato je kolektiv med prvimi odločitvami sprejel sklep, da si s povečanim izvozom ustvari potrebna devizna sredstva, s katerimi bo lahko kril 2/3 potreb v pločevini iz uvoza. Med konkretne ukrepe, ki so jih sprejeli, spada tudi zmanjšanje stroškov notranjega transporta in skladiščenja približno 10% z uvedbo paletizacije. Z izboljšanjem tehničnih postopkov so uspeli skrajšati proizvodne čase in prihranili okoli 20.000 delovnih ur mesečno.

O položaju, v katerem se je podjetje znašlo ob reformi, je kolektiv razpravljalo na sestankih po ekonomskih enotah in celo po izmenah, pri čemer so sodelovale vse družbene politične organizacije v podjetju. Da je bil seznanjen s stanjem in da je vsak član kolektiva pravilno sprejel nakazane ukrepe, dokazuje dejstvo, da je bila v mesecu avgustu dosežena doslej največja proizvodnja v vrednosti 456 milijonov din. Koncem avgusta je kolektiv dosegel skupno s kooperacijo 5.742 milijonov bruto produkta in s tem izpolnil letni plan 70,6%. Zaradi

položaja pri oskrbi z reproductivnim materialom in posebej z dekapirano pločevino, se je kolektiv še bolj zavzel za povečanje izvoz svojih izdelkov. Do konca avgusta je bil dosežen izvoz v vrednosti 254.000 dolarjev, kar predstavlja 76% sprejetih obvez.

S sprejetimi ukrepi je kolektivu zagotovljena povečana proizvodnja pri obstoječem številu zaposlenih.

Res pa je, da zahteva proizvodnja boljši kvalifikacijski sestav zaposlenih in bo podjetje moralo vložiti tudi več truda pri vzgoji in izobraževanju kadrov. Strokovnost je vsekakor eden od važnih pogojev za povečanje storilnosti dela, s tem v zvezi pa je tudi povečanje OD. Kolektiv si je zadal nalogo, da z večjo produktivnostjo uspe zvišati povprečno OD v 7 mesecih, ki so znašali 44.517 din na 55.296 din za zadnjih 5 mesecev letošnjega leta.

Tudi letos namerava kolektiv svečano praznovati 8. oktober — občinski praznik z otvoritvijo povečanih delovnih prostorov, z ureditvijo okolice tovarne in z zaključkom prostovoljne delovne akcije ter z odločnostjo, da bo tudi v novih, čeprav morda težjih pogojih sposoben še naprej uspešno izpolnjevati svoje naloge.

K. N.

Ukinitev nekaterih vlakov

Na progah Skupnosti železniških podjetij Ljubljana je s 1. oktobrom 1965 ukinjena vožnja 37 vlakov, do konca leta pa bo predvidoma ukinjenih še nekaj vlakov. Na progi, ki povezuje Velenje s Celjem bodo ukinjeni 4 vlaki, in to:

- vlak št. 5910, ki odpelje iz Celja v Velenje ob 10.10;
- vlak št. 5911, ki odpelje iz Velenja v Celje ob 12.05;
- vlak št. 5926, ki odpelje iz Celja v Velenje ob 20.08;
- vlak št. 25923, ki odpelje iz Velenja v Celje ob 20.08.

Skupnost železniških podjetij je ukinila vožnjo omenjenih vlakov zaradi tega, ker so se morali po določbah temeljnega zakona o graditvi železnic in o prometu ter varnosti na železnicah do 1. oktobra 1965 odstraniti iz prometa na glavnih progah vsi železniški potniški vozovi z lesenim ogrodjem. Takih potniških vozov pa je na območju omenjene skupnosti še večje število in se problem ni mogel rešiti drugače kot z ukinitev določenih železniških prog. Skupnost železniških podjetij je ukinila predvsem tiste vlake, ki imajo le manjše število potnikov in kjer imajo potniki na razpolago še druge možnosti za potovanja. Tako bo na relaciji Celje—Velenje v bodoče vozilo še vedno 7 parov vlakov in 7 parov avtobusov, tako da se zveze bistveno ne bodo poslabšale.

Niso pa samo leseni potniški vozovi vzrok za ukinitev poprej navedenih vlakov. Ta ukinitev je povezana s prizadevanji delovnih skupnosti železniških podjetij za zmanjšanje stroškov poslovanja. Zmanjšanje teh stroškov je nujno, ker bi v nasprotnem primeru železniška podjetja imela večje stroške kot pa znašajo prevozne cene, ki so jim priznane po organih družbene skupnosti in jih je zaradi tega potrebno pravilno razumeti.

Jožetu Firštu v spomin

Komaj dobri dve leti je od taktat, ko je Jože Firšt prvič oblekel rudarsko delovno obleko ter

se spustil globoko v temne globine. Njegovi sodelavci ga poznajo kot odkritega in nasmejanega tovariša, vedno pripravljenega pomagati svojim sodelavcem.

Težko je bilo verjeti resnici, da štiriindvajsetletnega Jožeta nikdar več ne bo na njegovem delovnem mestu. Vsi, ki smo ga poznali in spremili na njegovi zadnji poti, se ga bomo vedno radi spominjali kot dobrega prijatelja in zvestega tovariša.

Njegovo delovno mesto v jami je ostalo prazno, kot je ostal prazen tudi njegov dom, v katerem je zapustil ženo, tri mesece staro hčerko, očeta in mater ter brate in sestre.

Grob Jožeta Firšta je tik dolge vrste grobov. Usoda, ki je sporedzala mlado življenje je bila nepremagljiva. Čeprav ga danes ni več, bo še vedno ostal v našem spominu kot dober in zvest prijatelj.

Srečno!

F. Jurač

Pravni nasveti

Uredništvo Saleškega rudarja je s to številko lista odprlo novo rubriko pod naslovom »Pravni nasveti«. V tej rubriki bo uredništvo brezplačno odgovarjalo na pismena vprašanja svojih bralcev v zvezi z uporabo pravnih predpisov. Vprašanja mora biti priložen kupon, ki bo natiskan v vsaki številki lista. Uredništvo bo odgovarjalo samo na tista vprašanja, ki bodo imela naveden polni naslov vpraševalca zaradi tega, ker bo na določena vprašanja, ki nimajo splošnega pomena, odgovarjalo samo pismeno. Pri odgovorih na vprašanja v rubriki »Pravni nasveti« pa imen vpraševalcev ne bomo navajali.

UREDNIŠTVO SR

VPRASANJE: Edini hranilci družine služijo vojaški rok v Jugoslovanski ljudski armadi eno leto. Kdo se šteje za edinega hranilca družine?

ODGOVOR: Po 64. členu zakona o narodni obrambi se za edinega hranilca družine šteje obveznik nabornik oziroma regrut, če v njegovi družini ni nobenega drugega pridobitno zmožnega člana, če se družina preživlja z njegovim zaslužkom ali drugimi njegovimi dohodki in če davek oziroma dohodek družine ne presega zneska, ki ga je določil Zvezni izvršni svet.

Za člane družine se štejejo: zakonec, otroci (zakonski, nezakonski, posvojeni in pastorki), starši (oče, mati, očim, mačeha), posvojitelj, stari oče in stara mati ter bratje in sestre obveznika nabornika oziroma vojaka, če je do vpoklica na vojaški rok živel z njimi v skupnem gospodinjstvu. Posvojitelj in posvojeni otroci se štejejo za družinskega člana, če je bila posvojitev opravljena vsaj tri leta pred vpoklicem obveznika nabornika na vojaški rok. Za pridobitno nesposobne se štejejo družinski člani, ki takrat, ko vojak služi vojaški rok, še niso stari 18 let, pa tudi tisti, ki so že stari 18 let, če se šolajo,

in sicer: do dopolnjenega 25. leta, če se redno šolajo na srednji šoli in do dopolnjenega 27. leta, če se šolajo na fakulteti ali kakšni drugi visoki ali višji šoli. Za pridobitno nesposobne družinske člane se štejejo tudi moški družinski člani, ki so stari nad 60 let in ženski, ki so stari nad 55 let pa tudi mlajši, če je vojaška zdravniška komisija spoznala, da so trajno nezmožni za pridobivanje.

Obveznik regrut oziroma vojak, ki izpolnjuje poprej navedene pogoje se šteje za edinega hranilca, če letna osnova za prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti (katastrski dohodek) njegove družine ne presega 20.000 dinarjev na družinskega člana ali če kakšen drug redni mesečni dohodek ne presega 12.000 dinarjev na družinskega člana. Med druge redne dohodke se ne štejejo invalidnina, dodatek za postrežbo in pomoč in ne ortopedski dodatek, ki se izplačuje po predpisih o vojaških vojnih invalidih, se prejemki iz naslova odlikovanja in »Partizanskega spominskega znaka 1941«, otroški dodatek in ne socialna pomoč.

O priznavanju svojstva edinega hranilca družine odloča na prošnjo občinski upravni organ, ki je pristojen za narodno obrambo.

PRAVNI NASVETI KUPON

1

TRAKTORISTI za kolajne

Na osmem zveznem tekmovanju, ki je bilo v Velenju pod pokroviteljstvom častnega predsednika ljudske tehnike Jugoslavije Franca Leskoška, je tekmovalo 30 traktoristov. Najprej so tekmovalci odgovarjali na vprašanja o zaščiti rastlin, agrotehnik, cestno prometnih predpisih in kmetijskem strojništvu.

Drugi dan tekmovanja so traktoristi tekmovali z gosničarji na njivah v Družmirju. Najboljši je bil Ferenc Pasti iz SR Srbije, slovenska tekmovalca pa sta zasedla sedmo in deseto mesto.

Na nedeljskem tekmovanju so se traktoristi pomerili v oranju in spretnostni vožnji s traktorji kolesarji. Ocenjevali so teoretično znanje, globinsko oranje in spretnostno vožnjo. Najboljši je bil Istvan Sabo, drugi pa je bil član slovenske ekipe Ivan Ločičnik iz kmetijskega kombinata Zalec.

Zmagovalni ekipi iz SR Srbije je podelil prehodni pokal pokrovitelja tekmovanja tovarš Franc Leskošek-Luka. Zmagovalne ekipe in posamezniki so dobili zlate, srebrne in bronaste kolajne ter diplome. Najboljši posamezniki pa so dobili tudi denarne nagrade.

Razgovor z Zoro Kompan - predsednico DS »Galanterija« Šoštanj

REŠITEV JE V MODERNIZACIJI

Tovarna pobištvenega okovja in gumbov iz plastičnih mas »Galanterija« iz Šoštanja bo občinski praznik pričakala z novo delovno zmagoto. Odprli bodo nov proizvodni obrat. Pred tem pomembnim dogodkom smo zaprosili predsednico delavskega sveta Zoro Kompan, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

KAKO IZPOLNJUJETE LETOSNJA PLANSKA PREDVIDEVANJA?

Postavljeni plan letos nismo povsem izpolnili, ker smo naleteli na težave pri predelavi plastičnih mas.

Ekonomska enota termoplastika je izpolnila le polovico planirane proizvodnje, ker smo imeli težave pri uvozu surovine. Lahko rečem, da nismo povsem izkoristili vseh strojnih kapacitet, ki jih ima ta proizvodna enota. Premalo pa smo raziskali tudi tržišče. Čeprav imamo izvozne obveznosti, sedaj se nismo mogli izvažati, ker nismo dobili v predvidenem roku stroja za naš novi obrat.

Ker delimo osebne dohodke v proizvodnih ekonomskih enotah na podlagi ustvarjene proizvodnje, v v. tržiški enoti pa na podlagi ustvarjene realizacije, smo vsi prizade-

deti, ker nismo povsem izpolnili letni plan. Zaradi tega tudi nismo znatenkrat povečali osebne dohodke. Če bomo dosegli proizvodni plan, bomo osebne dohodke predvidoma povečali za 20 odstotkov.

KJE VAS JE GOSPODARSKA REFORMA NAJBOLJ PRIZADELA IN ZAKAJ?

Najbolj smo prizadeti zaradi višjih cen reprodukcijskega in vseh pomožnih materialov. Odvisni smo predvsem od uvoženih surovin. Tem pa je nabavna cena močno porasla, ker se je povečala vrednost dolarja. Čeprav je ukinjen prometni davek in prispevek iz dohodka, ne moremo zvišati cene gotovim izdelkom in hkrati kriti večje stroške pri nabavi reprodukcijskega materiala.

KAKSNE UKREPE STE NAREDILI V TEM CASU, KO IZVAJAMO NOVO GOSPODARSKO REFORMO?

Najprej smo popravili plan zaradi zvišanja prodajnih cen finalnih izdelkov. Ker bomo odprli nov proizvodni obrat, ki je avtomatiziran in omogoča veliko serijsko proizvodnjo, bomo zaradi tega lahko nekoliko znižali upravne stroške v ostalih ekonomskih enotah. Obnavljati smo začeli ekonomsko enoto galanterija in bomo po končani rekonstrukciji z boljšim tehnološkim postopkom dela v tem obratu tudi več proizvedli. Ker želimo temeljito preučiti tržišče, smo sprejeli novega pornika.

Poleg vseh naštetih ukrepov pa bomo znotraj delovne organizacije izboljšali delovno disciplino in organizacijo dela, da bomo dosegli večji delovni učinek.

—CAN

UMETNIKI IZ MADŽARSKE V VELENJU

USPEL NASTOP - to pot pred številnimi gledalci

V nabito polni dvorani velenjskega kulturnega doma je gostoval ansambel Madžarske ljudske armade. Na svoji več kot 250.000 kilometrov dolgi poti so se madžarski umetniki ustavili tudi v Velenju, kjer jih je velenjsko občinstvo toplo sprejelo.

Umetniški ansambel Madžarske ljudske armade so ustanovili 1948. leta. Takrat je bila postavljena pred ansambel naloga, da s pomočjo umetnosti sodelujejo pri vojaški vzgoji. Ansambel aktivno sodeluje v

madžarskem kulturnem življenju in pogloblja vezi med armado in delovnimi ljudmi ter zastopa madžarsko kulturo v inozemstvu.

V Velenju so madžarski umetniki prikazali raznolik program. Zbor je zapel tudi v našem jeziku, saj imajo na repertoarju preko 500 glasbenih del in pojejo v 15 različnih jezikih. Poleg tega pa so solisti prikazali glasbene in plesne programe o radosti in humorju vojaškega življenja.

RAZGLAS

Po 6. točki navodila o postopku z najdenimi predmeti (Dr. list FLRJ, št. 93/49) objavlja oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Velenje, da so bili na območju občine Velenje najdeni naslednji predmeti:

— Ženska črna torbica z naslednjo vsebino: 500 din, ženske nogavice, ključ in glavnik.

— Črna usnjena aktovka z naslednjo vsebino: modre delovne hlače.

— Zelena aktovka z zadrgo in naslednjo vsebino: 1/2 kg črnega smodnika, steklo od reflektorja, literatura »Traktorji in motoroznanstvo«, računski zvezek in zavoj poklopcev za lovske naboje.

Prosimo lastnike zgornaj navedenih predmetov, da jih dvignejo pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Velenje v roku enega leta po objavi tega razglašja. Po izteku tega roka bodo najdeni predmeti last splošnega ljudskega premoženja.

NAŠIM
BRALCEM
ISKRENO
ČESTITA
ZA OBČINSKI
PRAZNIK

Uredništvo

»SALEŠKEGA
RUDARJA«

ČEZ ŠTIRI LETA TUDI V VELENJU »GAUDEAMUS. IGITUR, ...«

Predstavniki družbeno politične skupnosti na otvoritvi

Skokovit gospodarski napredek velenjske občine in bogastvo premoga, ki se v temačnih globinah ponuja rudarjem rokam, obeta v prihodnosti še večji gospodarski napredek in povečanje prebivalcev. Zato se nenehno veča tudi število šolobveznih otrok, saj jih je bilo preteklo šolsko leto več kot 4.000.

Ze dolgo časa obstaja v velenjski občini potreba in želja po srednji šoli. Mladi so odhajali na šolanje v večja mesta. Mnogim pa so ostala šolska vrata zaprta, ker za njih ni bilo več prostora ali pa starši niso imeli finančnih možnosti, da bi otroke šolali izven domačega kraja.

Odločitev je padla za gimnazijo. Po podatkih neke ankete, na katero so odgovarjali starši otrok 5., 6., 7. in 8. razredov osnovnih šol, bi imela velenjska gimnazija v štirih letih preko 600 dijakov.

»Ustanovili smo torej gimnazijo in takorekoč zadostili naši razvojni nujnosti«, je dejal direktor nove slovenske gimnazije v Velenju prof. Bojan Glavač, na skromni slovesno-

sti. »Uresničili smo želje občanov in mladini omogočili nadaljevanje šolanja v neposredni bližini doma. Kolkor se to sliši enostavno, toliko bolj pretehtana je morala biti odločitev skupščine občine Velenje. Kajti povsem jasno je, da terja ustanovitev šole tudi garancijo za njeno normalno delovanje, za izpolnjevanje njenih vzgojno-izobraževalnih naloge«.

In katere so te vzgojno-izobraževalne naloge, ki jih bo izpolnjevala velenjska gimnazija? — Poglobljala in razširjala bo splošno izobrazbo, ki so jo pridobili učenci na osnovni šoli. Učencem bo posredovala zakonitosti razvoja narave in družbe ter jih seznanjala s kulturnimi vrednotami človeštva ter še posebej naših narodov. Seznanila bo učence s proizvodnimi in tehnološkimi procesi in jih vključila v proizvodno delo. Učence bo uvajala v znanstvene metode dela, razvijala njihovo vedoželjnost in smisel za praktično uporabo pridobljenega znanja. Razvijala bo njihove delovne navade in čut odgovornosti pri delu, skrbela za zdrav telesni razvoj in jih vzpodbujala za aktivno sodelovanje pri vseh oblikah telesne kulture. Pri učencih bo razvijala potrebo sodelovanja pri raznih oblikah družbenega upravljanja v šoli in jih navajala na aktivno

sodelovanje v življenju njihove komunalne in družbene skupnosti, da bi tako prispevali svoj osebni delež k vsestranskemu razvoju. S celotnim vzgojnim in izobraževalnim delom bo gimnazija vsestransko razvila učencevo osebnost po etičnih načelih socialistične družbe.

»Da bi naša novoustanovljena šola lahko izpolnjevala naloge — je na otvoritvi povedal direktor Bojan Glavač, — bo potrebno veliko skup-

Direktor Bojan Glavač: »Potrebno je še veliko skupnih naporov.«

PRED ŠTIRINAJSTIMI DNEVI JE BILA V VELENJU SKROMNA, A VENDAR NADVSE POMEMBNA SLOVESNOST. OB NAVZOČNOSTI PREDSTAVNIKOV OBLASTVENIH, POLITIČNIH IN DRUGIH FORUMOV VELENJSKE OBČINE TER PREDSTAVNIKOV DELOVNIH ORGANIZACIJ, SO OTVORILI POUK NA NOVOUSTANOVljeni GIMNAZIJI.

brez katerih si ne morejo predstavljati uspešnega razvoja komune kot celote. Take šole so dobile svoje mesto v družbenem življenju in si zagotovile podporo za nadaljnje načrte in razvoj.

»Globoko sem prepričan, da bo tudi naša šola med njimi«, je dejal tovariš Glavač. »Poudariti moram, kako smo doslej ob vsakem koraku čutili oporo in hotenja, da gimnazija zaživi, da postane stvarnost. Brez skupnih prizadevanj vseh bi danes v Velenju ne imeli gimnazije. Zdaj, ko jo imamo, je naša skupna dolžnost, da jo razvijamo, in da zagotovimo materialne pogoje za njeno rast.«

Velenjska gimnazija gostuje v stavbi rudarskega šolskega centra. Tu ima gimnazija dve učilnici. Gimnazija ima tehnični pouk in telesno vzgojo še na obeh velenjskih šolah.

Priljubljeni pa se načrti za novo šolsko postopje, v katerem bo pouk po sodobnih učnih metodah v specializiranih učilnicah in laboratorijih. Načrti bodo kmalu gotovi. Vendar načrti še niso vse. Potrebno bo zastaviti vse sile, da se čimprej zberejo sredstva za novogradnjo. Gotovo bodo gospodarske organizacije zainteresirane, da z združenimi močmi omogočajo gradnjo.

Prvo šolsko leto je velenjska gimnazija pričela z dvema oddelkoma, v katerih je skupaj 66 dijakov, 16 dečkov in 50 deklic. S področja velenjske občine je 40 dijakov, 23 jih prihaja iz slovenjegraškega območ-

ja, trije dijaki pa so iz občin nekdanjega celjskega okraja.

Na gimnaziji opravlja vzgojno-izobraževalno delo 12-članski profesorski zbor. Letos imajo redno nastavljenih le štiri profesorje. Ostali člani profesorskega zbora so zaposleni honorarno.

Ida Srebotnik je sprepravila v imenu prvih dijakov.

Čez štiri leta bodo zapeli: »Veseli mo se torej, ...«

ZAHVALA

Ob tragični smrti naše drage hčerke, sestre, tetke ZORN OLGE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ob njeni smrti z nami sočustvovali in žrtvovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo upravi rudnika lignita Velenje, kakor tudi rudniškemu odboru sindikata.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: Zornovi

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dobrega, dragega moža, zlatega in skrbnega ateka, nepozabnega sina in brata JOZETA FIRŠTA iz Zg. Doliča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, obsuli njegov prerani grob s cvetjem ter nam ob tem tragičnem dogodku stali ob strani in nam lajšali veliko žalost. Posebno se zahvaljujemo kolektivu rudnika lignita Velenje za darovane vence. Lepa hvala govornikom tovarišu Gostčniku in Marhatu za ganljive in tople besede s katerimi sta se od pokojnika poslovila pred odprtim grobom. Zahvalo pa smo dolžni izreči še rudarski godbi iz Velenja, domačim pevcem, ki so zapeli pred odprtim grobom pokojniku v slovo.

Zalujoči: žena Trezika s hčerko, mama in ate ter bratje in sestre z družinami.

Še naprej bodo izobraževali

Približuje se nova sezona večernih šol, tečajev, seminarjev, skratka, sezona organiziranega pridobivanja novih znanj, tako družbeno-ekonomskih, kot izpopolnitve strokovnosti. Pojavljajo se vprašanja, kako se bo odvijalo izobraževalno delo predvsem za dosego višje strokovnosti, z drugo besedo višjo kvalifikacijo. S tem člankom bi želeli seznaniti zainteresirane, po kakšnih načelih, oziroma v kakšnih pogojih bo možno opraviti v rudniku lignita šolo za dosego kvalifikacije.

Upravni odbor rudnika lignita Velenje je sklenil, da se izobraževalna dejavnost prenese v organizacijo rudarskega šolskega centra, ki je ustanova z osnovnim namenom, in je tudi za to specializirana, da vzgaja strokovne delavce v rudarski stroki. Ta sklep je pogojen tudi z dejstvom, da se program slušateljev večerne šole čimbolj približa programu, ki ga morajo predelati ter obvladati gojenci poklicne šole za rudarje rudarskega šolskega centra. Dejstvo je namreč, da je bil dosednji program skrčen samo na najnujnejše, kar naj obvlada polkvalificirani ali kvalificirani rudar. Ne moremo namreč več dopuščati, da bi za dosego iste stopnje strokovnosti, bilo potrebno na eni strani več znanja, kot na drugi. Torej, program za pomočnike kopačev se bo kar najbolj skušal približati programu enoletne poklicne šole, program za kopače pa programu

triletno rudarske poklicne šole. Razumljivo je, da se bo zaradi razširitve programov, tudi čas trajanja šole povečal. Predvidoma naj bi trajal za dosego naziva pomočnik kopača trajal najmanj 6 mesecev, tečaj za dosego naziva kopač pa najmanj na eno šolsko leto. Poleg razširitve programa se bo povečal tudi predmetnik, tako, da bi poleg dosedanjih predmetov: slovenščine, matematike, družbene ureditve, rudarstva, HTV, strojništva ter elektrike, tečajniki pridobili znanja tudi iz osnove jamomerstva, geolo-

id ipd. Oblika šole bo v nadalje ostala ista kot doslej, torej, kot večerna šola. Pouk bo trajal 3-krat tedensko po 4 šolske ure ali tedensko 12 ur. V tistem tednu, ko imajo tečajniki delo popoldne, pouk od-

stroški šolanja bi se krili na isti način kot doslej, šolnino krijejo tečajniki sami.

Glede vpisa v šolo veljajo enaki pogoji kot doslej. V šolo za pomočnike kopačev se lahko vpiše vsakdo, ki je opravil tromesečno uvajalno dobo. V šolo za kopače pa tisti, ki je uspešno opravil izpit za pomočnika kopača ter opravil ustrezna dela najmanj dve leti. Razpis za vpis v šolo bo objavljen na oglasnih deskah, oddelkovodje pa bodo z ozirom na potrebe zbirali prijave. Za vse kandidate, ki bi radi obiskovali šolo, mora biti priporočilo tehničnega vodje obrata, odnosno ekonomske enote, v kateri kandidat dela.

Strokovno izobraževanje odraslih bo torej še v nadalje omogočalo odraslim pridobivanje višje stopnje strokovnosti. Dejstvo je, da bo potrebno več znanja, torej več učenja, čas trajanja tečajev bo daljši, kriteriji bodo ostrijši, vendar pa se bo znanje tečajnikov v precejšnji meri približalo in po možnosti izenačilo z znanjem gojencev rudarskega šolskega centra. To pa pomeni, da bodo šole za dosego stopnje strokovnosti dajale strokovno dobro usposobljen kader, ki bo mnogo pripomogel k še boljшему delu ter večji proizvodnji premoga.

SPOMINI PRETEKLOSTI

ŠKORNJI

Bilo je maja 1941 v Sempetru pri Slovenj Gradcu. Zupnišče so Nemci spremenili včasno bazo za izseljevanje. Po sobah so razgrnili slamo in tako natrpali tudi po štiri-deset jetnikov v eno sobo.

Tja sem prišel iz samice slovenjgraškega zopora po čudovitih ovinkih. Sredi noči so me najprej naložili na avto z lisicami na rokah in me peljali proti Dravogradu. Tedaj sem verjel, da bo po meni. Toda niso me ubili, le s škornji so me obdelovali in me pozneje vrgli v zapor. Nekega dne so me odpeljali z ostalimi v Smartno.

Tu je bila zbrana vsa slovenska inteligenca od učiteljev in sodnikov do kaplanov in župnikov iz slovenjgraškega srezu. Tam sem srečal tudi Ksaverja Meška in mnoge znance iz domačega kraja.

Jutranja telovadba je bila obvezna. Tudi počepi za vse, celo za starce, ki so komaj hodili. Sploh so hitlerjanci izkoriščali telovadbo za mučenje zapornikov. Neprestano so zahtevali pri telovadbi vojaško padanje in dviganje ter slične »zdrave« vaje, kakor so jih imenovali. Kdor tega ni

zmogel, so mu pomagali s škornji, s katerimi so zelo često obdelovali zapornike.

Z zasliševanjem so nadaljevali tudi v Smartnem. Tako so nekega dne spet prišli po mene in skušali najprej z lepim, potem pa na drug način zvedeti kaj več o komunistih v Saleški dolini. Ker so me obtožili, da sem vodja v Saleški in Savinjski dolini, so seveda tudi temu primerno delali z menoj. Najprej so me prebotali z rokami, potem pa so prišli na vrsto spet škornji. Vrgli so me na tla in s škornji teptali po meni. Nato so mi položili stol na predročne roke in mi ukazali naj delam počepce. Nekajkrat je šlo, dokler nisem padel v nezavest. Prebudili so me z mrzlo vodo in me potem porinili v dimnik. V župnišču so namreč imeli mali prostor pri dimniku, kjer so sušili meso. V ta prostor so zapirali posamezne zapornike po ves dan. Prostor je bil ozek in nizek, tako, da človek ni mogel ne sedeti ne stati.

Zjutraj so s torturo začeli in šele zvečer so me spet spustili med ostale prebivalce župnišča.

Drugi dan so me poklicali stražarji iz sobe. Pričakoval sem ponovno zaslišanje, vendar tega tokrat ni bilo. Znašel sem se pred vrsto nemških vojaških škornjev. Ukazali so

mi, da jih moram čimprej očistiti. Od takrat sem vse dotlej dokler sem bil v taborišču moral vsak dan čistiti škornje. Tudi podplati so se morali svetiti...

Tako so mi ostali škornji večno v spominu. Škornji, simbol SS-ovskega stražarja in nemškega okupatorja.

NEMCURSKA SMOLA

Okupator je že drugo leto divjal po slovenski zemlji. Nemška policija nikakor ni mogla do živega ilegalni organizaciji Osvobodilne fronte, a še manj partizanskim ehotam, ki so se v tistem času že formirale. Zato so se Nemci posluževali vsemogočih načinov, da bi prišli do podatkov o OF in partizanskih enotah.

Bilo je spomladi 1942. leta. Graška gora je bila vsa v cvetju. Dišalo je po sveže zorani zemlji. Pri Nandeku, kmetu na Graški gori, sta se ustavila dva neznanca. Zanimala sta se za vse, a trdila, da sta pobegnila z dela pri predoru v Misljini. Nandeku nista bila prav nič všeč. Neznanca sta zahtevala pijače in sta se ga dobro napila, tako, da sta obležala na peči in se zgubila v globokem snu.

dvajset let socialističnega dela

Konkurenčna cena?

Ce bi kdorkoli pred osmimi leti prerokoval, da se bo iz takratnega komunalnega podjetja razvil sedanji »Vegrad«, bi ga prav gotovo smatrali za velikega optimista.

Začetek je bil skromen. 25-članski kolektiv rudarjev in sobopleskarjev je eksploital peskolom in prodajal nekaj 10 ton boksitne rude. Kasneje je podjetje razširilo dejavnost na upravljanje in vzdrževanje mestnega vodovoda, snage ter vršilo uslužnostno dejavnost. Pičla občinska sredstva za komunalno dejavnost so kolektiv pripeljala do tega, da se je začel ukvarjati z donosnejšimi, gradbenimi deli. In ker je obseg teh del vse bolj rasel, se je podjetje 1961. leta preimenovalo v splošno gradbeno podjetje VEGRAD s ciljem preusmeritve v gradbeništvo. Nekaj mesecev zatem se je Vegradu priključilo gradbeno podjetje Gradbenik iz Soštanja, ki je takrat preživljalo finančno stisko in nesoglasja.

Kmalu so uvideli, da je nemogoče vršiti gradbeno in komunalno dejavnost sočasno in prišlo je do ustanovitve posebnega komunalnega podjetja — tu pa je začetek strme poti Vegrada kot gradbenega podjetja.

Kljub pomanjkljivi mehanizaciji se je kolektiv lotil zahtevnejših gradenj v Saleški dolini in si kmalu pridobil sloves solidnega ter cenene graditelja. Več kot 600 stanovanj ter številnih gospodarskih in drugih objektov je površna bilanca zadnjih treh let.

Občinske meje so postale pretesne in podjetje je svoje delovno območje razširilo na mozirsko, žalsko, celjsko, laško in slovenjegraško občino.

Omembe vredna je gradnja štirih montažnih hmeljskih skladišč, od katerih so dva postavili v rekordnem času, zakar je investitor dal kolektivu Vegrada laskava priznanja.

Letošnja realizacija je predvidena v višini 2 milijard dinarjev. Kot kaže polletni obračun z doseženimi 1,1 milijarde dinarjev, bo planska predvidevanja možno uresničiti.

Vegrad zaposluje okrog 600 delavcev ter 69 vajencev zidarске, tesarske, ključavničarske, elektroinstala-terske in slikopleskarske stroke. Solidna je kadrovska zasledba predvsem v operativni in tehnični službi, medtem ko v upravnih službah ta sestav še ni najugodnejši. Za normalen dotok strokovnjakov pa podjetje štipendira enega na gradbeni fakulteti, osem dijakov na srednje tehnični šoli, dva na srednje ekonomske šoli.

Podjetje pa skrbi tudi za dodatno izobraževanje delavcev s tečajji in seminarji v zimskem času. Tako so preteklo zimo uspešno izvedli kvalifikacijske tečaje za zidarске, tesarsko in strojno stroko ter tečaj za prvo pomoč katerega so obvezno morali obiskovati skladiščniki in delovodje.

Posebno skrb pa posvečajo svojim delavcem, saj so zgradili samski dom z 72 sobami s po tremi ležišči. Sobe so opremljene s toplovodom, stalno toplo in mrzlo vodo in drugimi sanitarijami. Poleg tega so zgradili tudi objekt družbene prehrane z najsoodobnejšo kuhinjo, kjer nudijo abonentom hrano po 18 tisoč dinarjev mesečno, kar je vsekakor poceni. Nad jedilnico imajo okusno

urejen klub z bifejem in ostalimi rekviziti za razvedrilo.

Podjetje je v tem kratkem času zgradilo za svoje člane okrog 60 stanovanj.

Dokaj manj pa je podjetje v vsem

Osnovna šola »Gustava Siliha« v Velenju je delo kolektiva »VEGRAD«

USTREČI ŽELJAM IN POTREBAM POTROŠNIKOV

Trgovsko podjetje »Bazen« iz Velenja že štirinajsto leto uspešno posluje v splošno zadovoljstvo potrošnikov. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1951 iz tedanjega rudniškega magazina, ki je združeval štiri stare skromne poslovalnice. Samostojnemu podjetju pa je nagel razvoj mesta narekoval, da svojo dejavnost razširi in s tem nudi potrošnikom boljše preskrbo in večjo izbiro potrebščin široke potrošnje. Leta 1959 so pridobili dva nova sodobna trgovska lokala — »Namo« in »Tržnico«. Velika pridobitev podjetja je specializirana prodajalna »Sodobna oprema«, ki nudi veliko izbiro stanovanjske opreme in pa poslovalnica »Gorenje«, ki prodaja vse proizvode tovarne gospodinjske opreme »Gorenje«. V letošnjem letu pa je podjetje odprlo še specializirano trgovino otroške konfekcije in ostalih otroških potrebščin. V zadnjem času pa so formirali še novo poslovno enoto za prodajo kuriva in gradbenega materiala. Tako trgovsko podjetje »Bazen« združuje kar 9 poslovnih enot.

Trenutno je v podjetju zaposlenih 90 ljudi, od tega je skoraj četrtina vajencev (21), ki jih tudi štipendirajo. Razen na dveh delovnih mestih skladiščnikov, zaposlujejo same kvalificirane delavce z ustrezno strokovno izobrazbo.

Podjetje skrbi tudi za strokovno izpopolnjevanje svojih delavcev. Več jih je obiskalo tečaje za poslovodje, ki jih prireja center za blagovni promet, sedem prodajalcev pa je obiskalo tečaje tujih jezikov pri delavski univerzi Velenje.

V poslovnem obdobju preteklega leta je podjetje ustvarilo prometa za 1.426.000.000 dinarjev. V tekočem letu pa je v prvih sedmih mesecih promet za 60 odstotkov večji od lanskega v istem obdobju in to pri isti kapaciteti lokalov in enakem številu zaposlenih. Z pridobitvijo dveh že omenjenih poslovnih enot v letošnjem drugem polletju pa predvidevajo letni promet okoli 2,5 milijarde dinarjev.

Razvijajoče mesto kot je Velenje in velika kupna moč prebivalcev pa

narekujejo potrebo po sodobni trgovski mreži, kjer bo blago široke potrošnje z veliko izbiro skoncentrirano v večjih prodajalnah (veleblagovnicah), poleg tega pa še vrsto specializiranih oddelkov in poslovnih enot. Le tako organizirana trgovska mreža bo lahko uspešno dostavila željam in potrebam potrošnikov. Zato si trgovsko podjetje »Bazen« močno prizadeva, da bi z združenimi močmi kar najhitreje dokončno zgradili trgovski center v Velenju.

GOSTILNA »JANEZ« PRI ŠOŠTANJU

priredi v nedeljo, 10. oktobra 1965 v prosvetnem domu v Zavodnji

TRGATEV GR'OZDJA

z nagradnim streljanjem kostruna.
GODBA — PLES — DOMACE SPECIALITETE
Vljudno vabljeni!

CESTITAMO VSEM OBCANOM OB PRAZNIKU NAŠE OBCINE!

HITLERJANEC SE JE USTEL

Nad Skalami pri Velenju je stanoval v mali hiši blizu smrekovega gozda upokojeni žandarmerijski narednik s svojim sinom. Služil je že avstroogrski žandarmeriji, a v Jugoslaviji so ga že pred vojno penzionirali. Rad je govoril o svojih podvigih proti političnim zločincem, kakor je imenoval one, ki so se borili za delavske pravice. Rudarji ga niso radi videli.

Prišli so Nemci. To je bila po njegovi oceni prilika, da se spet postavi na noge. Ze po prvih dneh okupacije se je prijavil nemškimi oblastem in jim nudil usluge v pogledu informacij, ki jih potrebujejo. Kot star žandar je imel tudi, ko je bil v penziji, še vedno vsepovsod svoj nos. Stikal je za komunisti, sindikalnimi aktivisti in poverjeniki, za mladi mi naprednimi študenti itd. Vse to je okupatorju prav prišlo in žandar v pokojju je postal kmalu župan malega kraja.

Jabolko ne pade daleč od drevesa. Tudi sin mu je bil na las podoben. Ze prvi dan okupacije je uporabil vse svoje znanje nemškega jezika, da bi se v »domači« besedi poklonil novim gospodarjem. Vpisal se je v Heimathund in postal zaupnik nemške policije. Pri Wehrmanih se je tudi šopiril. Oborožili so ga z revolverjem in puško in ko je hodil

spat, si je revolver dajal pod vzglavje. Repencil se je kot puran in držal je v strahu vso okolico. Kadar se je približal, so ljudje prenehali govoriti ali pa so pogovor preusmerili o vremenu.

Zupanov sin je zvedel, da se pri Kodrunu v Skalah nahajata partizana Ulrich in Povh. Sam je hotel ujeti oba partizana in tako požeti slavo.

Hitro se je opremil s puško in revolverjem in se napotil h Kodrunu. Partizana je presenetil in zato sta se odzvala k njegovemu pozivu, da naj gresta z njim. Ponosno je korakal za ujetnikoma in v glavi so mu rojile tisočere misli o nagradi in hvali velenjskih žandarjev. Sedaj ga bodo šele upoštevali!

Toda v hosti se je sreča obrnila. Partizana sta ga razgrožila, mu pobrala tudi municijo in dobro prebutala. Zupanov sin se je vrnil domov s cunjastim korakom, brez okrašenega klobuka, brez puške in revolverja in brez ponosa...

Z očetom, županom, sta se preselila iz hišice ob smrekovem gozdu, ki je sedaj postal še bolj neprijeten, kot je bil pred to sinovo akcijo. Partizanska roka sega po izdajalcih ravno iz smrekovih host...

Napisal: Vlado Valenčak

Nandek je odšel v Slovenj Gradec in prijavil policiji, da se pri njemu nahajata dva zelo sumljiva mladeniča. Nemški žandarji so se takoj napotili z Nandekom na Graško goro. Obkolili so hišo in dva žandarja sta namerila svoje puške kar skozi okno na speča gosta na peči. Enega so takoj ubili, a drugi je bil težko ranjen, da ni mogel pobegniti. Nekaj je vpil v nemščini, nakar so postali žandarji pozorni. Pregledali so mrtvega in mu iz žepa potegnili rdečo legitimacijo Heimatabunda in priporočilo soštanjske policije, isto jim je ponudil ranjeni pajdaš. Šele sedaj so uvideli, da so streljali v svoje ljudi. Ranjenca so takoj odpremili v slovenjegraško bolnišnico, a mrtvega so z veliko častjo pokopali v Soštanju.

Kmet Nandek je zvečer mirno kadil svojo pipo s slabim švabskim tobakom in razmišljal o dobro uspehi akciji. Komaj je že čakal aktiviste, da jim bo povedal, kako je skuhal raztrgancem. Nandek jih je poznal še iz Soštanja, kamor je včasih hodil nakupovat. Bila sta vedno velika pobornika nemčurstva, a vdinjala sta se tudi že jugoslovanski žandarjem kot provokatorja. Prav zaradi tega, ker jih je poznal iz Soštanja, je šel Nandek prijaviti v Slovenj Gradec, ker je bil prepričan, da bo na ta način dosegel, kar je želel.

Nemci mu, seveda, zaradi te prijave niso mogli nič.

GLAVNA IZVOZ NALOGA

Proizvodnja gumbov in pohištvene okovja nikakor ni le proizvodnja nekkih standardnih delov, ki nam krasijo pohištvo ali obleke, temveč je predvsem vprašanje okusa, vprašanje modnega krika. Tu se pač nujno srečujemo z alternativno, ali smo sposobni pri izdelkih iz školjk, poliestra, akrilata, galalita in acetata proizvajati nekaj, kar kot novost vrinemo potrošnikom, ali smo sposobni diktirati okus potrošniku, ali pa smo predvsem le proizvajalci standardnih oblik.

Potrebno nam je eno in drugo in kot kaže tovarna pohištvenega okovja in gumbov, ki je nastala pred devetimi leti v Soštanju, zaenkrat ubira le še bolj pot proizvajalca standardnih predmetov. To je spričo potreba po tovrstnem blagu morda tudi prava pot, glede same politike do strokovnih kadrov, ki jih v podjetju še in še primanjkuje, pa je to pot, ki nima nič kaj rožnate perspektive, posebej sedaj ne, ko postaja edino vodilo gospodarnosti ekonomskega računa.

Sam začetek tovarne ni bil lahak. Sprva so proizvajali gumbe iz školjk. Z napredkom kemične indu-

strije pa so pričeli izdelovati gumbe iz plastičnih mas in pravtako pohištveno okovje in kasneje brizgane izdelke iz plastike. Pred dvema leti so pričeli s proizvodnjo poliesterskih plošč, ki jih izdelujejo v najrazličnejših barvah. Posebna novost so modni gumbi iz acetata, solidno pa se je kolektiv uveljavil tudi z izdelki pohištvenega okovja iz plastičnih mas in kovin.

Dokajšnje težave ima kolektiv pri uvozu surovin, kajti poizkusi izvoza so doslej bili le v manjši meri realizirani. Kot kaže pa se jim vendarle odpira tudi pri izvozu večja možnost, tako da bodo v prihodnje poleg poliesterskih plošč izvažali tudi gumbe in rondele poliestra za izdelavo gumbov. Pa ne le izvozno uvozne težave, podjetju so potrebni novi prostori in uvedba avtomatizirane proizvodnje. Do nedavna je del nji-

hovih prostorov zasedal obrat tovarne »Toper« iz Celja. Delno so to križo rešili s prostori, ki jim jih je odstopila tovarna usnja v Soštanju.

Kot kaže je prav letošnje leto izredno pomembno za kolektiv »Galanterije« v Soštanju. Nove stroje so že nabavili in ko bodo začeli teči v novem obratu — poliestra — bo tudi v »Galanteriji« po vsej verjetnosti krenilo marsikaj boljše pot, tako da bomo tudi o tem kolektivu lahko govorili kot o kolektivu, ki je visoko pridobiten in si bo lahko delil primernejše osebne dohodke kot doslej.

Uporaba izdelkov iz plastičnih mas se vse bolj širi. In tako torej ni bojazni, da kolektiv z novimi stroji, z boljše organizacijo dela in prehodom iz sedanje polindustrijske proizvodnje na industrijsko ne bi uspel.

NOVA GALVANIKA

želja in potreba

Nekako s porojevanjem novega mesta Velenja datira tudi ustanovitev delovne organizacije Chrom-metal, ki pa je kmalu zaradi številnih težav personalnega, organizacijskega, tehničnega in komercialnega značaja pripeljala do tako nezdravih odnosov v kolektivu, da je le uvedba prisilne uprave bila rešitev za nadaljnji razvoj.

Po ukinitvi prisilne uprave pred šestimi leti je novoizvoljeni delavski svet prevzel vodstvo podjetja in od takrat dalje lahko sledimo hiter razvoj. Iz male obrtne delavnice, ki se je bavila predvsem z raznimi komunalnimi storitvami, je nastalo solidno proizvodno-obratno podjetje s tremi ekonomskimi enotami (kovinski obrat, obrat elektro grelcev

in okovja ter obrat galvanika). Kolektiv šteje 150 zaposlenih in bo letos predvidoma ustvaril okrog 400 milijonov bruto produkta.

Razumljivo je, da nadaljnji razvoj terja čimprejšnjo rekonstrukcijo galvaniskega obrata. Ta obrat je v neprimeren prostorih in ima premajhne kapacitete, tako da ne zmorejo v celoti krifiti vseh potreb galvaniske obdelave polizdelkov za tovarno gospodinske opreme v Velenju in tako ti polizdelki romajo na galvanisko obdelavo v Novo Gorico. Kovinski obrat se bo tudi v prihodnje uveljavljal predvsem na področju notranjega transporta, medtem ko bo moral obrat elektro grelcev in okovja povečati izbiro izdelkov.

Prav z rekonstrukcijo galvaniskega obrata in s tem rentabilnejšo proizvodnjo sledi kolektiv smotre gospodarske reforme. Iz zadnjih razprav na delavskem svetu pa je jasno, da so se odločili za čimprejšnjo odpravo vseh manj rentabilnih del iz proizvodnega programa.

Res je, da v Chrom-metalu nimajo zavidljivih osebnih dohodkov. V avgustu letošnjega leta so znašali povprečni osebni dohodek 52.000 dinarjev; predvidevajo pa, da bodo do konca leta uspeli dvigniti povprečni osebni dohodek na 65 tisoč dinarjev. Zavedajo se, da pomeni ustvaritev takšnih osebnih dohodkov realizacijo vseh zastavljenih nalog in predvsem povečana storilnost dela.

BODO VZDRŽALI?

Najbrž le redkokdaj pomislimo, kadarkoli jemljemo v roke lepilni trak, kje nastaja ta na prvi pogled tako nebitven, a vendarle potreben proizvod. In morda marsikdo med nami niti ne ve, da ga že vrsto let proizvajajo nam pred nosom, tu, v Velenju.

Iz male delavnice za proizvodnjo gumiranega papirja iz časov med obema vojnama se je razvilo podjetje, ki danes v svojih novih prostorih, kateri so bili dograjeni pred petimi leti, daje letno okrog 300 tisoč kilogramov raznovrstnega gumiranega papirja.

Nagel razvoj naše industrije pogojuje vse hitrejšo uveljavljanje kartonske embalaže in tako je razumljivo, da so potrebe po gumiranem papirju vse večje.

Nikakršna skrivnost ni, če povemo, da je lepilna sestavina na gumiranem papirju skrivnost, v kateri se skriva kakovost tega izdelka. Obenem pa lahko povemo tudi to, da je pred leti maloštevilni kolektiv izdelovalnice gumiranega papirja v Velenju kril slabo polovico potreb jugoslovskega tržišča; razmere pa so se spremenile. Potrebe so rastle hitreje kot proizvodnja, čeprav je 16-članski kolektiv v novih prostorih kmalu dosegel 300 tisoč kilogramov proizvodnje gumiranega papirja. To so uspeli predvsem z novim strojem, ki so ga izdelali na vajeniški soli IRS v Velenju.

Ko je kolektiv uvidel, da je nastopilo konjunktorno obdobje za njihovo blago, so naročili še en stroj. Zal pa je montaža drugega stroja potekala prepočasi in kolektiv ni uspel izpolniti zastavljenih nalog ter je v tem kritičnem obdobju velikega povpraševanja dal preugodno možnost uveljaviti nelegalne konkurence, ki je pri prodaji kartonske embalaže vezala kupce za nakup potrebnega lepilnega traku. Tako je torej razumljivo, da se je obseg proizvodnje gumiranega papirja nekoliko zmanjšal in s tem seve tudi stalež zaposlenih. Slednje sicer ni imelo slabih posledic, saj nam primerjava storilnosti v lanskem in letošnjem letu kaže razveseljiv porast. Tako odpade v letošnjem prvem polletju kar za 950 kilogramov gumiranega papirja več na enega zaposlenega kakor lani v istem obdobju.

Pred dobrimi desetimi leti je prišlo v Soštanju do združitve treh obratov in delavnice lesnopredelovalne industrije v lesnoindustrijski kombinat LİK Soštanj. Razdrobljeni obrati vsled obrtniške organizacije dela niso uspeli zadovoljiti težnje po čim popolnejši finalizaciji lesne surovine in prav to je bilo vodilo združitve.

Sam akt združitve nikakor še ni pomenil bistvenih sprememb, še sčasoma pa se je jasno izoblikovala razvojna smer novega podjetja in šele v 1958. letu opazimo pomembno spremembo dotedanega načina proizvodnje.

Skrb za sodobno mehanizacijo in organizacijo dela je rodila uspehe

Kolektiv izdelovalnice gumiranega papirja v Velenju se zaveda, da je spričo težav na tržišču in predvsem manjšem povpraševanju po lepilnem traku izhod v še boljši kakovosti in manjših proizvodnih stroških, kajti konkurenčna cena bo vse večji in bistvenejši element obstojanja ali pridobitnosti podjetja.

In če si ogledamo asortiman? Glavni proizvod je in bo gumirani papir v vseh širinah, okrogle etikete raznih dimenzij, brezlesni beli lepilni papir, pergamyn papir in tiskanje nartrna v vseh anilinskih barvah.

In če se že vprašamo, ali bodo vzdržali, potem lahko v isti sapi odgovorimo, da bodo, kajti kakovost njihovih izdelkov ima prednost pred izdelki drugih tovrstnih podjetij, pravtako pa govore zanje njihovi napori za večanjem storilnosti in manjšanjem proizvodnih stroškov.

in proizvodnja je narasla ob nebitstvenem povečanju zaposlenih kar za trikrat. V zadnjih letih pa se je temu pridružilo tudi stremljenje za izobraževanjem potrebnega strokovnega kadra in tako so bili dani pogoji za uspešno vključevanje v mednarodno menjavo. Izvoz sam je postal za podjetje nenehna šola in možnost za stalno opremljanje obratov s sodobnejšo opremo.

Osnovna proizvodnja lesno industrijskega kombinata v Soštanju je predelava gozdnih sortimentov in izdelava stavbeno-mizarskih izdelkov. Tako proizvajajo vse vrste rezanega lesa, lesno volno in lesne vrvi, poleg tega imajo širok asortiman stavbeno-mizarskih izdelkov po projektu.

Preteklo leto je bilo izredno uspešno in je kolektiv ustvaril ugodne gospodarske uspehe. Tako so lani prvič presegli pol milijarde bruto prometa in ustvarili kar trikrat večje sklade kot 1963. leta. Tak tempo rasti je podjetje obdržalo tudi v letošnjem letu, saj so ustvarjeni skladi v prvih šestih mesecih letošnjega leta za 15 odstotkov večji od lanskih v istem obdobju.

Kolektiv pa se zaveda, da ne more ostati zgolj pri sedanjem načinu proizvodnje. Težnja po čim popolnejši oplemenitvi osnovne surovine je prišla do izraza pri oblikovanju sedemletnega gospodarskega načrta. Tako imajo v načrtu prehod na izdelavo gradbenih elementov, kar bo pospešilo industrijski način gradnje. Surovina novih gradbenih elementov bi bila lesna volna, katere proizvodnja je v podjetju močno razvita. Za sedaj so že proučili in pripravili tehnološki postopek, izdelali investicijski elaborat in zbrali potrebno dokumentacijo. Trenutno so vprašanje le investicijska sredstva.

Razumljivo je, da bo uresničitev te proizvodnje pomenila ne le boljše oplemenitenje lesa, temveč ustva-

rita tudi možnosti za cenen industrijski način stanovanjske izgradnje.

V podjetju posvečajo veliko skrb tudi družbenim potrebam svojih članov. Tako so v zadnjih letih kupili 10 družinskih stanovanj ter preuredili 9 drugih stanovanj. Pravtako pa so pred kratkim prešli na skraj-

sani delovni čas in ustanovili obrat družbene prehrane.

Prepričani smo lahko, da se bo kolektiv, v kolikor bo uspehe s svojim prizadevanjem za izgradnjo obrata za stavbene elemente, še v večji meri lahko posvetil svojo skrb predvsem k izboljšanju standarda in pogojev dela.

Če bi imeli dovolj sredstev...

Ob 20-letnici osvoboditve in prazniku občine Velenje

želijo nadaljnjih delovnih uspehov delovnim organizacijam in vsem občanom

Skupščina občine Velenje

Občinski odbor SZDL

Občinski komite ZKS

Občinski sindikalni svet

Občinsko združenje ZB NOV

Občinski komite ZMS

Občinska zveza prijateljev mladine

in ostale družbene organizacije

dvajset let socialističnega dela

REKA ČRNEGA ZLATA

Kadarkoli govorimo o rudniku lignita v Velenju, potem se zavedamo, da govorimo o kolektivu, da govorimo o neizmernih zakladih črnega zlata v neдржnih Saleske doline, o narodnem bogastvu, ki v zadnjih desetih — petnajstih letih skokovito spreminja podobo in življenje v tej dolini.

Nastajajo nova jezera, izginjajo lhiba, po železnici in žičnicah teče nek dan reka črnega zlata — kri naše industrije; na močvirnem polju pa je nastalo in se nastaja novo mesto, mesto rudarjev, mesto, ki pomeni prelom v večrajšim in sega daleč, daleč v jutri.

Tolikokrat je že bilo objavljeno in govorjeno o tem, da je velenjski

Da pa bi si kolektiv zagotovil reden dotok kvalificiranih delavcev v svojo sredino, je ustanovil šolski center z rudarsko industrijsko šolo, srednje tehnično rudarsko šolo, šolo za rudarske tehnike v proizvodnji in šolo za kvalificirane električarje in kovinarje.

O gospodarskih uspehih rudnika najlaže govorimo, če si ogledamo samo nekaj števil. Doslej je kolektiv vložil že preko 4 milijarde lastnih sredstev v proizvodne namene in prav toliko tudi v stanovanjsko izgradnjo. Tako izpolnjujejo velenjski rudarji tri najvažnejše pogoje za smotno gospodarjenje: vlagajo lastna sredstva v nenehno tehnično izpopolnjevanje, ustvarja-

važati zmeraj večje količine lignita po železnici, kajti to pomeni prevoz 50 odstotkov balasta (v obliki vlage in pepela). Prav zato je težnja po oplemenitvi — to je spreminjanju lignita v elektriko in plin v sami bližini proizvodnje — vsekakor opravičljiva. Transport oplemeniteva premoga je cenejši, uporaba bolj ekonomična, predelava lignita v daljinski plin pa odpira široke možnosti za razvoj kemične industrije.

Tako je razumljivo, da je delovni kolektiv rudnika lignita Velenje svoj razvojni program vezal na izgradnjo energokemičnega kombinata. To pa pomeni večanje proizvodnje do 6,5 milijonov ton letne proizvodnje, kajti na samem mestu pro-

VEČ PROPAGANDE NE BI ŠKODOVALO

Hotel KAJUHOV DOM v Soštanjju je žal dolga leta čakal, da je znova postal to, za kar so ga ob sami gradnji namenili. Dobrih petnajst let po vojni se je vendarle našel investitor prepotrebne adaptacije. Tako je takratni občinski ljudski odbor v Soštanjju vložil 45 milijonov za obnovo hotela. Tako je Soštanj pridobil soliden gostinski obrat s sodobno urejeno kuhinjo z zmogljivostjo 1.000 obrokov dnevno, z restavracijo ter kavarniškim delom in klubsko sobo. Posebna pridobitev pa je bilo 15 tujskih sob s 26 ležišči.

Tako kot večini gostinskih obratov se je prvi dve leti godilo tudi Kajuhovemu domu, da so ob zaključni bilanci izkazovali izgu-

bo, ki pa je bila sicer minimalna. Zadnja tri leta pa hotel ustvarja promet, ki mu zagotavlja likvidnost.

Tako bo osemnajstletanski kolektiv Kajuhovega doma v letošnjem letu poizkušal doseči okrog 74 milijonov prometa, kar spričo lanskoletne 45 milijonske realizacije in kljub povišanju cen vendarle pomeni uspeh.

Hotel sam vsekakor pomeni mnogo za razvoj turizma v Saleški dolini, saj se število gostov z nočitvami v zadnjih dveh letih vrtil okrog 1.300. Pri tem je jasno, da bi z večjo propagando lahko pritegnili še večje število gostov, saj je okolica Soštanjja z lepimi izletnimi točkami naravnost vabljiva.

dvajset let socialističnega dela

rudnik nadevropskega povprečja. To dokazujejo tudi številke, ki govorijo o storilnosti, o mehanizaciji, o tem, da vsako leto skoraj nesprenajeno število rudarjev ustvarja več.

Če se ozremo v zgodovino rudnika, vidimo, da je sorazmerno mlad. Konec prejšnjega stoletja so pričeli z izkoriščanjem lignita v Saleškem bazenu. Toda vseskozi do konca druge svetovne vojne so letno nakopali le do 200 ali 300 tisoč ton premoga.

Kot ceneh energetski vir pa je takoj po vojni postal pomembna surovina. Toda pravi razmah širitve je rudnik lignita dosegel šele z dograditvijo novih rudniških objektov v Prelogah 1956. leta. Takrat so že presegli mejo 1 milijon ton letne proizvodnje. In letni porast proizvodnje od tega časa dalje je znašal do 14 odstotkov, tako da so lani že nakopali 5 milijone ton, medtem ko jih letošnji plan veže s 5,5 milijone tonami.

Ta neskončna, neprekinjena reka črnega zlata, ki milijoni ton pa pomenijo ne le veliko družbeno zanesljivo celotnega kolektiva, ne le najodbojnijo mehanizacijo za eksploatacijo bogatega premogovnega polja, temveč predvsem vlaganje vseh možnih sil posameznika v delo — tako v jami pri odkopu kot v študijskem oddelku pri izpopolnjevanju odkopnih metod, transportiranja premoga, izvoza in podobno.

Kolektiv velenjskih rudarjev je sorazmerno mlad kolektiv, saj je povprečna starost članov 30 let. To pa je najbrže spričo še vedno težkih pogojev dela v jami pogoj uspešnosti.

Sicer pa si oglejmo nekaj števil. Dnevna proizvodnja premoga je okrog 10 do 11 tisoč, to pomeni kar 4,5 ton za vsakega člana kolektiva ali 11,59 ton za tiste, ki delajo neposredno pri odkopu. S tolikšno storilnostjo bi se marsikateri evropski, sodobni rudnik rad ponašal.

Izredni uspehi pa je kolektiv dosegel v razvejanosti samoupravljajca, saj sodeluje od 3.900 članov kolektiva kar 750 članov v samoupravnih organih. To pa se odraža v boljšem gospodarjenju, večji storilnosti in s tem večji proizvodnji ter vse tudi boljšem življenjskem standardu rudarjev.

Ker pa so se člani kolektiva zavedali, da je izobraževanje njihova prva naloga, so skozi vsa leta organizirali številne seminarje, tečaje in šole in tako samo letos obiskuje nad 1200 članov kolektiva te razno-terne oblike izobraževanja.

KNJIŽNICA VELENJE OBVESCA

Knjižnica spet redno postuje in vabi prejšnje in tudi nove bralce.

Stare člane obveščamo, da se jim za razdobje od vključno 19. julija do dneva izida tega obvestila ne obračunava zamudnine za isposojene knjige.

Istočasno se opravičujemo nekaterim članom, ki so zamudnino za ta čas že plačali. Do nujubega nesporazuma je prišlo zaradi tega, ker svet knjižnice po tem vprašanju ni zavzel določenega sklepa. Vsem, ki so zaradi tega nesporazuma plačali zamudnino za to razdobje, se bodo ustrezni zneski pisali v dobro.

Svet knjižnice Velenje

jo dobre življenjske pogoje sebi in svojim družinam ter s tem nenehno večajo realni življenjski standard ne le zgolj sebi, temveč z visoko pridobitno proizvodnjo in zmernimi cenami tudi drugim.

Na tej stopnji razvoja pa je rudnik lignita prišel do razpotja. Nikakor več rentabilno in zanimivo pre-

izvodnje bi predelali okrog štiri petine lignita v elektriko in daljinski plin. Kolektiv se zaveda, da le takšna poraba lignita pomeni ekonomsko in tehnološko najbolj smotno izkoriščanje in to, da je v tej smeri možen in edino pogojen nadaljnji razvoj energetskega bazena v Saleški dolini.

SKOKOVIT RAZVOJ

Tovarna gospodinjstva opreme Gorenje v Velenju obstaja šele dobrih deset let, a je na najboljši špihi, da v kratkem času postane eno največjih industrijskih podjetij velenjske občine.

Zgodovina danes skoraj osemstočlanskega kolektiva je dokaj pestra in polna delovnih uspehov.

Pred enajstimi leti je bila v vasi Gorenje ustanovljena majhna obrtna delavnica, ki je zaposlovala 11 ljudi s fizičnim obsegom proizvodnje slabih desetih milijonov dinarjev. In tako je životarla ta obrtna delavnica vse do 1958. leta. Izdelovali in popravljali so poljedelske stroje, pridobivali betonite za potrebe železarn ter zeleno glino za barvno industrijo. To pa je postajalo vse bolj brezperspektivno, saj je pridobivanje betonitov prevzela Zelenarna Store, proizvodnja kmetijskih strojev pa je iz dneva v dan nazadovala. Tako je kolektiv v iskanju novega proizvodnega programa prevzel v začetku 1958. leta od »Agroservis« Sempeter in tovarne »Tobi« v Slovenski Bistrici proizvodnjo štedilnikov in peči za trda goriva. Proizvodnja je obstajala predvsem v montaži od kooperantov dobjenih sestavnih delov, ker kolektiv ni imel strojnega parka, niti delovnih izkušenj, niti primernih delovnih prostorov.

In prav leto 1958 pomeni mejnik v razvoju tovarne gospodinjstva opreme, kajti kolektiv se je odločil za jasen proizvodni program: izdelovati štedilnike in peči kot osnovo za kasnejšo razširitev na vse predmete gospodinjstva opreme.

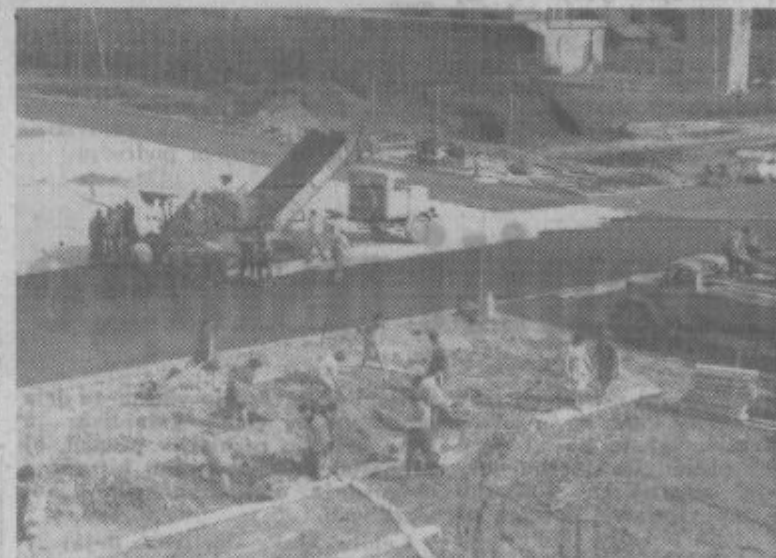
Z nebitvenim večanjem zaposlenih je bruto produkt hitro rasel in to je bil nedvomno velik uspeh, saj so pogoji delovnih prostorov in opremljenosti ostali skorajda nespremenjeni. Takšne uspehe je kolektiv dosegel z izredno požrtvovalnostjo. In že leto kasneje so proizvodni prostori postali resna ovira za nadaljnji razvoj. A ne le to! Vas Gorenje ni bila več primerna za lokacijo, niti ni imela zaledja delovne sile. Vprašanje pa je bila tudi stanovanjska in komunalna ureditev. In prav v tem času je kolektiv rudnika lignita Velenje, z odstopitvijo nekdanjih prostorov uprave in kopalnic, začasnno rešil nadaljnji razvoj ter omogočil tovarni gospodinjstva opreme preselitev v Velenje. Tako se je rešil dvojni problem: problem nadaljnega razvoja podjetja in problem zaposlitve žena v Velenju in Soštanjju.

Sele sedaj je lahko kolektiv »Gorenje« začel uvajati serijski način proizvodnje, opremljati

svoje obrate in izdelovati nove proizvode.

Število zaposlenih je poraslo na 276, bruto produkt pa na 1 milijardo dinarjev. Skok je bil tako nagel, da je že drugo leto postalo jasno, da bodo tudi novi prostori, to so prostori na starem jasku, kmalu pretesni za skokovit razvoj.

In tako so se odločili za gradnjo nove tovarne, medtem ko so v starih prostorih nenehno povečevali proizvodnjo in presegli v 1963. letu kar za enkrat optimalno zmogljivost. Prav to pa nam da slutiti zavest in požrtvoval-

S prostovoljnim delom s člani kolektiva uredili oklicio tovarne

nost slehernega člana 559-članskega kolektiva.

Stari prostori, izrabljeni že preko vseh možnih meja, gradnja nove tovarne in nespremenjena skokovita rast proizvodnje — to so trije bistveni elementi zadnjih dveh let tovarne »Gorenje«. Pri gradnji in opremitvi so jim pomagali tako kolektiv rudnika lignita kot kolektiv termoelektrarne in Chrom-metala, da so se lahko pred dobrim letom dni preselili v nove delovne prostore. Člani kolektiva so s prostovoljnimi deli uredili okolico tovarne, ki bolj spominja na park, kakor na prostor pred tovarno.

Novi prostori pa so dali možnost razmaha novi organizaciji dela, izboljšanju tehnoloških postopkov in popolnemu prehodu na veliko serijsko proizvodnjo. Z novo emajlirnico se je kolektiv osamosvojil pri emajliranju in ni več odvisen od rokov kooperantov. In pogoji za delo? Soobnili! Večji prostori omogočajo pri končni fazi proizvodnje — montaži — večjo storilnost in tako

PREMIŠLJENA UKREPANJA

Gospodarska reforma je močno pritegnila člane komunalno obrtnega centra v Velenju. Zato so že pred sprejetimi ukrepi analizirali svoj položaj v spremenjenih gospodarskih pogojih in izdelali program nadaljnjega razvoja.

PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA TOVARIS IVAN ZAJC JE O IZVAJANJU GOSPODARSKE REFORME V KOMUNALNO OBRTNEM CENTRU VELENJE, POVEDAL NASLEDNJE:

»Preden je bila sprejeta gospodarska reforma smo vedeli, da bomo morali izboljšati položaj podjetja, če se bomo hoteli hitreje vključiti v napredno gospodarstvo. Medtem, ko je bila industrija deležna določenih olajšav, ne moremo tega trditi za komunalna podjetja, ki so sedaj še v težavnejšem položaju. Praktično nismo dvignili cen komunalnim storitvam niti za minimalni odstotek, ki je bil dovoljen. Skrbno smo proučili sedanji položaj in sprejeli udi določene ukrepe. Zaostrili smo

riterije pri sprejemu delavcev. »Administracijo ne bomo več sprejemali novih uslužbencev. Strokovno bomo ocenili vsa delovna mesta v proizvodnji in administraciji, da bomo lahko izvedli določene premike in zamenjavo tistih, ki po strokovnosti ne odgovarjajo za določeno delovno mesto.

Samoupravni organi stojijo na stališču, da ne bomo sprejemali novih delavcev, temveč bomo poiskali notranje rezerve pri sedanjem številu zaposlenih in na ta način dvignili produktivnost.

MEMO, DA JE KOMUNALNO OBRTNEM CENTRU VELENJE NA USLUGE IN NAROCILA IZVEN PODJETJA. ZATO JE GOTOVO TUDI REALIZACIJA PLANA DELNO VEZANA IZVEN DELOVNE ORGANIZACIJE. O TEM PRAVI TOVARIS ZAJC TAKOLE:

»Opazili smo, da naročniki pri naročanju uslug nekoliko štedijo. To lahko seveda vpliva na realizacijo mesečnih planskih predvidevanj. Zato moramo biti še tembolj previdni in ukrepati v okviru notranjih možnosti. Zaskrat smo povečali osebne dohodke le za tisti del, ki je ostal podjetju od zmanjšanja prispevkov. Vzporedno z naraščanjem produktivnosti dela, bomo lahko povečali tudi osebne dohodke. Temejlito pa bomo morali spremeniti pravilnik o delitvi dohodka.

V komunalno obrtnem centru so se samoupravni organi takoj spoprijeli z nastalo situacijo in težavnimi nalogami. Niso gledali čez plot k sosedu in tam kazali na njihove pomanjkljivosti, temveč so pomanjkljivosti poiskali doma in jih začeli odpravljati. Njihov pristop k odpravljanju napak ni bil nepremišljen. Vsestransko so analizirali gospodarski položaj in začeli ukrepati. Zavedajo se, da so novi gospodarski ukrepi dolgotrajnejši ekonomski proces, ki terja vsestransko in dolgoročno delo.

OBVESTILO

Združenje borcev NOV občine Velenje — Sekcija političnih internirancev — bo organiziralo v občinskem merilu prvo srečanje bivših internirancev koncentracijskih taborišč: Mathausen, Auschwitz, Rawensbrück, Dachau, Buchenwald in njihovih podružnic, v soboto, dne 23. oktobra 1965 ob 18. uri v Vili Siroko pri Soštanjju.

Namen srečanja je medsebojno zbliznanje in obujanje spominov na težka vojna leta. Pogovorili bi se tudi o programu nadaljnega dela sekcije.

Združenje borcev bo do 15. oktobra razposlalo posebna vabila s točnim datumom in programom vsem tistim, od katerih ima naslove. Obenem vabimo vse tiste bivše internirance, kateri vabila ne bodo prejeli, da se srečanja vseeno udeležijo.

Za bivše internirance iz drugih koncentracijskih taborišč bomo enako srečanje organizirali nekoliko kasneje.

DOLGI BELI HODNIKI

Kot ustanova za zdravljenje pljučne tuberkuloze in ostalih pljučnih bolezni obstaja bolnica že skoro 50 let, kot termalno zdravilišče pa je sprejemala bolnike že zadnja leta preteklega stoletja. Okupator je bolnico uknil ter opustošil, tako da so po osvoboditvi partizanski ranjenci in njihovo zdravstveno osebje, ki so se v Topolšici nastanili že sredi maja 1945, našli le gole stene bolniških stavb. Že od junija 1945 dalje pa je ustanova sprejemala tuberkulozne bolnike in se v kratkem usposobila tako gospodarsko kot kadrovske in strokovno v specialno bolnico. Mnogo naporov je bilo treba, da se je takorekoč iz nič ustvarila materialna baza za dobro delujočo hospitalno zdravstveno ustanovo, ki je mogla nuditi svojim bolnikom vsa potrebna sodobna zdravstvena pomoč. Topolšica se je namreč po zadnji vojni razvila poleg Golnika v glavni operativni center zdravljenja pljučne jetike v Sloveniji, s čimer je ocvalela in dalje razvijala tradicije predvojne in v jugoslovanskem merilu renomirane specialne bolnice za pljučne bolezni.

Vendar to ni prišlo samo od sebe. Neenahno uporno in naporno prizadevanje vseh članov kolektiva je omogočilo, da je bila zagotovljena materialna osnova za dobro funkcioniranje bolnice. Dva glavna elementa te baze, odgovarjajoči posteljni fond ter ustrezen strokovni kader, sta dajala ton temu prizadevanju. Bolniški objekti so bili stari in niso omogočali osnovnega minimuma v pogledu higijene in komforta za bolnike, ki jih je bilo treba nameščati tudi na zasilnih in terasnih posteljah ter lesenih barakah. Poleg adaptacij in renoviranja obstoječih objektov je ustanova pristopila h gradnji novih in sodobnejših posteljnih kapacitet. Jeseni leta 1946, so se podrla lesene bolniške barake, imenovane Smrečine, istočasno pa se je pričel graditi dodatni židani objekt za 50 postelj, ki je bil gotov šele čez 10 let in ima sedaj 80 postelj; zaradi pomanjkanja bolniških postelj se prostori izkoriščajo bolj kot je bilo predvideno, tako ima omenjeni paviljon sobe s 6 in 4 ležišči. L. 1950 so se položili temelji za nov objekt, imenovan Planika, s preko 100 bolniškimi posteljami, s sobami po 2 ležišči ter s sodobnimi stranskimi funkcionalnimi prostori. Objekt je bil predan namenu šele koncem l. 1964, ker je prvotni investitor (republika) pri končani III. fazi odstopil od daljnje izgradnje, ter je ustanova končala gradnjo z lastnimi sredstvi. S tem je zaključena dolgoletna faza izgradnje standardnega posteljnega fonda. Zadnje lesene barake za bolnike so bile odstranjene (baraka Lom: z 20 posteljami), manjši židani, a zastareli in neekonomični objekti (Breda s 30 posteljami, Zora s 50 posteljami) pa so uporabili za druge namene oziroma čakajo na adaptacijo. Bolnica ima sedaj 530 standardnih postelj s 4 sodobnimi bolniškimi paviljoni.

Vzporedno je bilo treba izgrajevati in modernizirati objekte stranskih oziroma komunalnih dejavnosti, kot so novo adaptirana pralnica, modernizirana kuhinja, kanalizacija, nov gravitacijski vodovod, adaptacije in oprema sodobne kinodvorane za bolnike, modernizacija električnega in telefonskega omrežja itd. Tudi sami opremi bolniških in pomožnih tehničnih delovnih prostorov se je stalno posvečalo potrebno pozornost in se je v skladu z možnostmi sodobno dopolnjevala. Bolnica ima diagnostični klinični laboratorij, usposobljen tudi za moderno določanje delovne zmogljivosti pljuč, prostore za delovno terapijo, sodobne operacijske prostore, 5 rentgenskih aparatov za rufinsko in 2 aparata za globinsko slikanje ter 3 bronhoskopske komplete. Bolniki imajo dovolj možnosti za kulturno udejstvovanje ob red-

ni kinopredstavah, bogati bolniški njižnici in ob televizorjih.

Vprašanje kadrov je bil za ustanovo stalni drugi kardinalni problem. Splošno pomanjkanje kvalificiranega zdravstvenega osebja se je razumljivo odražalo tudi v nekoliko dislocirani infektijski bolnici, ki je nasledila po vojni skrajno pomanjkljivi stanovanjski fond. Jedro vseh kadrov so tvorili spočetka predvojni uslužbenci ter bivši zdravstveni delavci iz partizanske in vojaške sanitete, pozneje pa si je ustanova del kadra vzgojila sama, ostale pa si je pridobila in si ga še pridobiva s štipendiranjem. Stanovanjska stiska se je omilila v poslednjih letih z izgradnjo novih blokov v Topolšnici in Velenju. Od obstoječih blizu 200 članov kolektiva je okrog 50 % zaposleno pri osnovni dejavnosti (bolniški oddelki, laboratorij, rentgen, zobna ambulanta, lekarna, fizioterapija), 10 % pri administraciji in 20 % pri pomožnih službah (kuhinja, pralnica, turjači). Ostali so zaposleni pri drugih preskrbovalno-servisnih pomožnih obratih (pekarna, klavnica, vozni park, šivalnica, mizarska - zidarska - ključavničarska delavnica ter ekonomija), ki jih mora bolnica vzdrževati sama, dokler slaba razpoložljivost teh služb v naši občini ne dovoljuje, da bi omenjene obrate, njihovo potrebe za nemoteno poslovanje ustanove, reducirala. Dve tretjini članov kolektiva so ženske. V samem zdravstvenem sektorju pa je zaposlenih le 13 % moških. Kljub temu, da se je način dela pri bolniških zadnjih leta spremenil, ker se v bolnici nahaja vedno več starejših in netuberkuloznih pljučnih bolnikov, ki potrebujejo več nege, je ostal odnos osebja nasproti bolnikom v razmerju 1:1,7 konstanten (razmerje osebja v osnovni zdravstveni dejavnosti pa je 3 bolniki na 1 zdravstvenega delavca. Sedaj ima ustanova zaposlenih na bolniških oddelkih 8 zdravnikov (5 specialistov, 2 specializanta in 1 stazista) 8 medicinskih sester, 26 bolničark in 46 bolniških strežnic. Letna fluktuacija delavcev znaša povprečno 20 % (všteti so tudi sezonci). Kljub zaposlitvi nekaj invalidov in rekonvalescentov po preboleli tuberkulozi ter nekaj poročenih žena je celokupna odstopnost od dela sorazmerno nizka, vendar pa znaša v preteklem letu 16 % vseh delovnih dni.

Razvoj samoupravljanja v tej zdravstveni ustanovi je prešel vse predhodne faze ter se je povsem afirmiral. Kot ostale družbene službe se poskuša tudi hospitalna zdravstvena služba okoristiti z bogatimi izkušnjami samoupravljanja gospodarskih organizacij zlasti v

naši komuni, istočasno pa je v rednem kontaktu z ostalimi zdravstvenimi zavodi in odgovarjajočimi službami v republiki. Sedaj ima ustanova 22 članski delavski svet, ki ga tvori 15 članov delovne skupnosti ter 7 zunanjih članov. Če bi prelistali sejne zapisnike samoupravnih organov za nekaj let nazaj, se ne udili, da je bilo največ razpravljanja in usmerjanja v osnovne probleme bolnice, v njeni hospitalni izgradnji posteljnega fonda in funkcionalnih kapacitet ter čimboljšega koriščenja le-teh, z drugimi besedami v ustvarjanju materialnih in kadrovskih pogojev za stalno izboljševanje zdravstvene hospitalne službe.

Toda kolektiv te zdravstvene ustanove, čeprav ima po svoji stroki specialni karakter in je republiškega značaja, se ne zapira samo vase temveč je tesno povezan ne le z ostalo zdravstveno službo in preventivo v naši komuni temveč živo sodeluje tudi pri ostalem družbeno političnem življenju svoje krajevne skupnosti in svoje občine. Specialisti bolnice neposredno vodijo dva protituberkulozna dispanzerja v vsem času njihovega obstoja v domači in sosednji občini (Velenje in Mozirje) ter sodelujejo tudi pri protituberkulozni službi v drugihčinah (Celje in Slovenj Gradec). Pred vojno v Saleški dolini ter Gornji Savinjski dolini protituberkulozna služba praktično ni obstajala, sedaj pa je med drugim po prizadevanju bolnice v Topolšici, ki je aktivno sodelovala pri vseh dosežanih množičnih fluorografskih preiskavah tukajšnjega prebivalstva, na dokaj visoki razvojni stopnji. Preventivno delo zdravstvenih delavcev iz Topolšice ima tudi važno vlogo pri odkrivanju in zdravljenju netuberkuloznih pljučnih profesionalnih obolenj industrijskega delavstva Saleške doline. Razen tega se zdravstveni delavci tega kolektiva udeležujejo pri delu strokovnih združenj na vseh nivojih, zdravstveno-publicistično pa nastopajo z lastnimi referati in drugimi prispevki o svojih strokovnih izkušnjah pri strokovnih sestankih in v strokovnem časopisu. Strokovno izpopolnjevanje lastnih članov kolektiva ter strokovna instruktura zdravstvenih delavcev iz drugih zdravstvenih ustanov (po vojni je bilo na specializaciji v Topolšici 15 zdravnikov) je trajna oblika prizadevanj strokovnega vodstva bolnice.

Nadaljnji perspektivni razvoj bolnice v Topolšici bo temeljil na utrjevanju dosežanih uspehov ter na poglobljanju svoje dejavnosti pri dosežanih nalogah zdravstvene službe na svojem področju.

Poceniti usluge

Komunalno obrtni center OLJKA v Smartnem ob Paki je še dokaj mlad kolektiv, saj je nastal pred tremi leti z združitvijo splošno stavbenega in mizarskega podjetja, apnenice in čevljarstva. Začetek ni bil lahak, toda z voljo je prvotno 53 članski kolektiv premagoval številne težave. Danes šteje kolektiv štirikrat več zaposlenih in izvršuje raznotere dejavnosti (zidarska in tesarska dela, novogradnje, popravila in vzdrževanje hiš, mizarska, soboslikarska, plesarska, ključavničarska in inštalaterska dela, tapetništvo, jermenarstvo in sedlarstvo, čevljarstvo, žagarstvo in proizvodnjo gradbenega materiala. V zadnjem času pa je kolektiv razširil svojo dejavnost s predelavo gradbenega materiala, laporja in vseh nemetalov za kemično industrijo.

Prav tako zaradi razširjene storitvene dejavnosti se je vsekozi javljala kot težka ovira opremljenost obratov. Pri tem je kolektiv čutil težo neenakega položaja z ostalimi obrtni, ki so bile pravšalno obdavčene. Tako je razumljivo, da sta storilnost kot pridobitnost bili

odvisni od zavesti in vloženega dela posameznega člana kolektiva; in prav tako je razumljiv padec, ki je nastal ob sorazmerno hitrejšem dvigovanju osebnih dohodkov kot storilnosti.

Celotni obseg storitvene dejavnosti kot proizvodnje v letošnjem letu znaša po planu 444 milijonov dinarjev in bo po predvidevanjih v celoti dosežen.

In kako bo z delitvijo ustvarjenih sredstev? Podrobna analiza kaže, da bodo v prihodnjem letu vložili večino ustvarjenih sredstev v obrat za predelavo tufa in v apnenico. S to rekonstrukcijo bodo proizvodnjo tufa in apna povečali za enkrat, obenem pa bodo pocenili proizvodnjo. Tako si prizadeva kolektiv komunalno obrtnega centra OLJKA v Smartnem ob Paki, da sodobnejše opremi svoje obrate, poceni proizvodnjo kot ceno uslug in to s smiselnim vlaganjem lastnih sredstev, s stalnim izpopolnjevanjem organizacije dela in jasno z vse večjim porastom storilnosti ter večjimi osebnimi dohodki zaposlenih.

Preteklo nedeljo so v Saleku odprli vodovod, ki so ga prebivalci s prostovoljnimi delom napeljali od glavnega voda. S tem so prispevali svoj delež k proslavljanju.

Obljubljajo nam boljšo izbiro

Govoriti o poslovnih uspehih razvijane dejavnosti trgovskega podjetja VELMA v Velenju, je v specifičnih pogojih nastajajočega mesta težko. Na izredno naglo rast prometa vsekakor vpliva prav nagla rast mesta samega. Pri tem nikakor ne smemo pozabiti, da s temi večjimi možnostmi za plasiranje blaga rastejo tudi naloge trgovske mreže in dolžnosti, zagotoviti velenjskim potrošnikom čimvečje in temboljšo izbiro dobrin po zmernih cenah.

To pa v tem času zadaja tudi trgovski mreži nemalo skrbi in težav.

VELMA ima zaenkrat 9 prodajal, ki bodo po predvidevanjih ustvarila letos okrog 1,3 milijarde dinarjev prometa, seveda, v kolikor zunanji vplivi ne bodo okrnili pričakovanj. Podjetje se bavi s prodajo vseh osnovnih življenjskih potrebščin — od manufakture, specerije, galanterije, železnine, kemičnih izdelkov, kuriva in gradbenega materiala. Tako je večina individualnih graditeljev v šaleški dolini, in teh ni malo, vezanih na solidne usluge trgovskega podjetja VELMA, ki mu je v zadnjem času uspelo vršiti tudi večje tranzitne dobave neposredno iz to-

varn, kar mnogo poceni gradbeni material.

Z ukinitvijo Veletrga pa je VELMA ponovno prevzela v prodajo premo v tistem obsegu, kot pred njegovo ustanovitvijo.

Povečan promet ima ugoden odraz na gibanje zalog, ki vsaj trenutno odgovarjajo splošnem povpraševanju na velenjskem tržišču. Težava, s katero pa se že vse od ustanovitve borijo pri VELMI, je v pomanjkanju skladiščnih prostorov in tudi prodajal in v samem središču Velenja in v bližnjem zaselku Skale. Tako je razumljivo, da pripravljajo načrte za gradnjo sodobnih skladišč, hladilnic in novih prodajal. Selc z izboljšano tehnično opremljenostjo bodo odpravili tiste hibe, ki danes še mečejo senco na trgovsko mrežo, in to je v prvi vrsti prodaja sadja in zelenjave, čeprav moramo priznati, da to ni le velenjski, temveč je občejugoslovanski problem.

Torej lahko tudi Velenjčani pričakujemo, da bomo v nekaj letih deležni sodobnejše in solidnejše ter bogatejše izbire nujno potrebne življenjskih artiklov.

Oktober-mesec varčevanja

Vse naše poslovne prijatelje in prebivalce občine Velenje obveščamo, da poslujemo od 1. oktobra dalje kot podružnica Komunalne banke Celje.

Obseg poslovanja, delokrog poslovanja in čas poslovanja ostane neizpromenjen.

Priporočamo se za poslovno sodelovanje.

Istočasno obveščamo vse občane, da je mesec oktober mesec varčevanja. Na dan 31. oktobra, ko praznujemo svetovni dan varčevanja, bosta naši poslovalnici v Velenju in Sošanju odprti od 8-10. ure dopoldne, ko bo žrebanje nagrad za tiste vlagatelje, ki so vezali svoje vloge v času 1. 6. 1965 do vključno 31. 10. 1965. Nagrade si lahko ogledate v naši poslovalnici v Sošanju in Velenju.

Vabimo vse vlagatelje, da prisostvujejo žrebanju.

Za vse, ki bodo vložili na dan 31. 10. smo pripravili majhno presencenje.

Vsem na dan 31. oktobra rojenim občanom bo banka podarila hranilno knjižico s 5.000 dinarjev.

Komunalna banka Celje
podružnica Velenje

dvajset let socialističnega dela

IZ RUDNIKA LIGNITA VELENJE

KAKO BO Z INVALIDSKIMI NADOMESTILI

OB VELIKEM STEVILU NEZGOB IN BOLEZENSKIH BOLENIJ V DELOVNI ORGANIZACIJI RUDNIKA LIGNITA VELENJE IN S TEM VZPOREDNO Z VELIKIM STEVILOM INVALIDOV, SE IZ DNEVA V DAN POJAVLJAJO PROBLEMI, KI SO BISTVENI TAKO ZA SAMO DELOVNO ORGANIZACIJO, KOT ZA SAME INVALIDE. O VSEM TEM BI POLEG ČLANOV KOLEKTIVA RADI DEJAJNO SEZNANILI TUDI SIRSŌ JAVNOST KER MENIMO, DA JE TO PROBLEM, ZA KATEREGA OBCANI SE NISO DOSTI SLIBALI ALI PA ZANJ SPLOH NE VEDO.

Nedvomno predstavljajo bolniki, še bolj pa delovni invalidi breme za celotno družbo. Ta problem je še najbolj očividni v rudarstvu, ker narava dela, odnosno tehnološki proces in pogoji dela zahtevajo skrajne napore in previdnost pri izvrševanju proizvodnih nalog. Rudarska panoga spada torej med tiste, ki producira največ invalidnih oseb. Ugotovljeno je, da so invalidne osebe ljudje, s povsem določeno osebo zmogljivostjo, in sicer prav tako, kot drugi ljudje. Zato tudi naziv »za delo manj zmogljive osebe« ne odgovarja sodobni terminologiji in je odraz zastarele metode podcenjevanja invalida v mejah njegovih fizičnih sposobnosti.

Kakor smo se omenili je problem invalidov postal izredno pomemben za našo delovno organizacijo. Poleg tega je ta problem odprl še niz mnogih težav, ki so na prvi pogled skoraj nepremostljive. Velik odstotek rudarjev — invalidov je zastupil delo v jami. To je zelo pomembno, če s tem vzporedno upoštevamo še fluktuacijo, ki je pri RLV zelo velika. Morebiti je škoda izražena še v večji meri s tem, da so bili ti invalidi pred invalidnostjo preizkušeni rudarji in je tako torej bilo spet potrebno vzgajati nove kadre. Od 313 invalidov, ki ne opravljajo svojega dela, je 33 visokokvalificiranih, 152 kvalificiranih, 85 polkvalificiranih in le 43 nekvalificiranih. Torej vidimo, da je bil to večinoma kvalificiran rudarski kader.

Zaradi tako velikega števila invalidov nam na splošno že skoraj primanjkuje ustreznih

delovnih mest, na katerih bi invalide zaposlili brez bojzani, da bi se njihovo zdravje še poslabšalo. V glavnem so težave z zunanji deli na obratih, kot so zunanji gradbeni, EFE, elektrostrojni itd. Zdi se nam, da bo odslej za jamsko delo nesposobnih invalidov treba iskati zaposlitve sporazumno z zavodom za zaposlovanje delavcev. Taka politika zaposlovanja bo kmalu nujna, koristna in včasih tudi edini izhod, če hočemo delovnega invalida pravilno zaposliti odnosno poklicno rehabilitirati. Nekatere gospodarske organizacije odpovedujejo invalidom delovno razmerje z utemeljitvijo, da nimajo ustreznih delovnih mest, da ne dosegajo delovnega učinka, da so na delovnem mestu nesposobni, nadalje z utemeljitvijo viška delavcev in podobno. Pri invalidnih osebah je tudi riziko bolovanja večji. To pa so zopet izdatki, ker se za izplačiločasnega nadomestila do 30 dni bremen gospodarske organizacije. Vsi ti pojavi so za rudnik lignita Velenje tuji. Saj spada RLV med tiste gospodarske organizacije, ki v okviru svojih možnosti ukrene vse potrebno, da delovnega invalida ponovno vrnejo v proizvodni proces.

Prepričani smo, da je pretežni del naših invalidov takih, ki nimajo več pogojev, da bi delali dalje v jami, ker bi se v tem primeru njihova invalidnost lahko povečala, ali pa bi bila na novo povzročena. Bolezenske diagnoze kažejo, da so najpogostejši vzrok invalidnosti bolezni pljuč, dihal, dalje obolenja hrbtenice, astmatičnosti in revma, obolenja prebavil, poškodbe nog in rok ter oslabljenega vida in sluha.

Vseh 313 je prej omenjenih invalidov dela na lažjih delovnih mestih in so tudi manj plačani. Od vseh teh je 16 invalidov II. kategorije, ki delajo manj kot 8 ur na dan, toda dobivajo razliko do polne plače. Skratka vseh invalidov, to je druge in tretje kategorije, ki imajo pravico do razlike med osebnimi dohodki (svoje in ustreznega dela) je 216. Invalidov s telesno okvaro je 5, medtem ko je trenutno na poklicni rehabilitaciji 19 invalidov III. kategorije. Vseh ostalih 73 invalidov pa nima pravice do nadomestila, ker pri zaslužku niso prikrašani, so pa na lažjih delih. To je trenutno stanje, ker se število invalidov iz meseca v mesec večja in ker pričakujemo, da se bo stanje celo zmanjšalo, kar bo vsekakor posledica novega temeljnega

zakona o invalidskem zavarovanju, ki določa nova nadomestila.

S tem smo se verjetno dotaknili najbolj pečeče točke naših invalidov. Samo kot orientacijo bi najprej navedli višine invalidskih nadomestil na dan, ki se trenutno še izplačujejo. Od 216 invalidov, ki so upravičeni do razlike v plači, samo 2 prejmeta od 1 — 100 din na dan, 19 jih prejema od 101 — 400 din na dan, 34 od 401 — 700 din na dan, 45 od 701 — 1.000 din na dan, 23 od 1.001 — 1.300 din na dan, 15 od 1.301 — 1.600 din na dan, 9 od 1.601 — 1.900 din na dan, eden pa celo nad 1.900 din na dan. 68 invalidov je še v obračunskem postopku, ker so to večinoma novi upravičenci in še nimajo odločb. Ničče ob tem ne trdi, da so te razlike ne-realne. Vemo pa tudi, da se bo moralo dokajšnje število invalidov spriznati po novem zakonu z manjšimi razlikami, večina pa bo sploh izgubila to pravico.

Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije je namreč sprejela sklep o novem načinu obračunavanja osebnih dohodkov za ponovno odmero nadomestila in ob tem določila tudi nove valorizacijske količnike. Menimo, da je ta potreba malo bolj obširna razlaga, obenem pa bi navedli tudi primer novega obračunavanja. Namesto stare difference osebnih dohodkov za 3 mesece pred nastankom invalidnosti, to je za šablonsko plačo, ki naj bi jo imel na svojem delu, če bi bil zdrav in za 3 mesece po dnevu invalidnosti, pravi novi zakon drugače. Po njem je nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka enako razliko med osebnim dohodkom, ki ga dobiva zaposlen invalid na ustreznem delovnem mestu in valoriziranim osebnim dohodkom, ki ga je imel zadnje leto na delovnem mestu na katerem je delal neposredno preden je postal invalid.

Vzemimo npr. rudarja, ki je postal invalid 1961. leta. Njegov povprečni osebni dohodek v zadnjem letu je znašal 19.100 din na mesec. Ta osebni dohodek se po sklepu skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja preračuna na raven osebnih dohodkov v letu 1964 z valorizacijskim količnikom 182. Tako valoriziran osebni dohodek znaša torej 34.780 din na mesec. Zavarovavec pa je v letošnji prvi polovici leta imel na ustreznem delu povprečno 65.900 din na mesec. S tem, da je bila zavarovanceva letošnja povprečna plača na ustreznem delu večja kot pa valoriziran osebni dohodek na svojem delu je zavarovavec od 1. 1. 1965 dalje izgubil pravico do nadomestila. Tu bi še pripomnili, da je postopek obračunavanja identičen za vse invalide brez ozira na leto, ko so postali invalidi. Pri obračunavanju se menja samo valorizacijski količnik, ki je odvisen od velikosti povprečne plače na svojem delu in od leta nastanka invalidnosti.

Nimamo namena polemizirati o pravičnosti ali nepravilnosti navedenega obračunavanja. Mislimo pa, da s tem zakonom ni vse v najlepšem redu, ker bo večina invalidov s tem grobo prikrašanih na zaslužku. Rekli smo večina. Namreč praksa v kolektivu in pri komunalnem zavodu za socialno zavarovanje kaže, da so nekateri ljudje spričo tako velike »demokracije« v invalidskih zakonodajih začeli močno izkoriščati naše pridobitve. Kakor družba, tako tudi kolektiv ne more dopustiti, da bi take in podobne težnje našle plodna tla na račun tistih, ki so potrebni vse nege in skrbi, da čimprej ozdravijo, da se po naših možnostih pravilno priučijo in vključijo v redni delovni proces. To pa je predstavljala osnova naše socialistične ekonomike, ki je podlaga naše socialne, zdravstvene in varstvene zakonodaje.

ZAHVALA

V imenu upokojenecv iz Šoštanja se iskreno zahvaljujem upravičeni rudnika Velenje, ki nam je dala brezplačno 2.700 kg premoga. Upokojeneci bi želeli, da bi nam tudi druga podjetja priskočila na pomoč.

Gostečnik Anton, Metleče Šoštanj

—čan

Miha Borovšek - najstarejši rudarski upokojenec

V torek, dne 21. septembra 1965 je Mihael Borovšek na svojem domu v Gaberkah pri Šoštanju slavil redek življenjski jubilej. Ta dan je namreč dopolnil 95 let svoje starosti. K temu redkemu slavu so poleg otrok, vnukov in pravnukov prišli tudi člani društva upokojenecv Šoštanj, da mu čestitajo in ga obdario s skromnim darilom.

Kljub svoji visoki starosti je Miha še vedno čil in svež, le moči in silah mu nekoliko pešajo. Bister in veder se kaj rad pohvali, da je še do lanskega leta opravljal tudi »žka poljska dela, kakor košnja, kopanje krompirja na njivi, kar a sedaj več ne zmore. Miha je občutil trdoto dela že v mladih letih. Ker je bil za delo tudi rojen, je prihodnost svojih rok posvetil enemu najtežjih poklicev — rudarju. Na svoj poklic je ponosen še sedaj, zlasti ko ob večjih praznikih in nejljah rad obleče svojo rudarsko uniformo s perjanico, za katero je leta 1915 moral odrajtati celo mesečno plačo 45 goldinarjev.

Slavljenec v rudarski uniformi

Bil je dolga leta zaposlen kot rudar na rudniku lignita Velenje, kadar pa na tem rudniku ni bilo dela, je šel po svetu v rudnike; Zabukovico, Hrastnik, Trbovlje pa tudi v Leoben. Povsod je svoje bogate izkušnje, ki si jih je pridobil v svetu, rad prenašal na svoje mlajše sodelavce — rudarje, katerim je bil vedno iskren tovariš in svetovalec. Že 1927. leta je doslužil in stopil v zaslužni pokoj. Kot tak je najstarejši upokojenec industrijskega področja Saleške doline. Miha Borovšek je soustanovitelj društva upokojenecv Šoštanj. Po nagovoru predsednika društva upokojenecv Šoštanj so pevci pod vodstvom tajnika Društva upokojenecv zapeli »Oj slavljenec današnji«. V prijetnem razpoloženju je zapel tudi Miha sam, ki je nato ginjen do solz pokramljal s svojimi nekdanjimi sodelavci in upokojeneci. Ob slovesu so mu zaželeli, da bi tako čil in svež dočakal 100-letnico. Miha pa pravi, da ima že dovolj trdnega in tudi lepega življenja.

Osební dohodki v skladu s proizvodnjo

Dne 24. septembra je zopet zasedal upravni odbor rudnika lignita Velenje, ter obravnaval zadeve našaajoče se na tekočo proizvodnjo oziroma poslovanje za prvih osem mesecev letošnjega leta. Med ostalimi točkami, ki so bile na dnevnem redu, so člani upravnega odbora obravnavali in sklepali tudi o razdelitvi stanovanj, o štipendijah ter o prošnjah in pritožbah članov kolektiva in drugih prosilcev.

V osmih mesecih letošnjega leta so v rudniku lignita Velenje nakopali 2.023.205 ton lignita ter preseegli letni plan proizvodnje za 6,6%. Značilno je, da so presežek tonaže proizvodnje dosegli že v prvih šestih mesecih, medtem ko v mesecu juliju in avgustu plana niso dosegli. Tako so v juliju nakopali za 2.274 ton, v avgustu pa za 8.872 ton, premalo, vendar kljub temu znaša presežek še 125.135 ton. V razdobju od januarja do avgusta so dosegli povprečno dnevno proizvodnjo 10.049 ton dnevno in to v 201 delavnikih.

Kljub doseženim rezultatom je proizvodnja v zadnjih mesecih slabša in kot kaže tudi v septembru ne bo takšna kot bi morala biti. Iz vsega tega seveda sledi to, da tudi osebni dohodki ne bodo takšni kot so bili planirani, temveč nekoliko nižji. Vsi člani upravnega odbora so se s takimi ugotovitvami popolnoma strinjali. Bili pa so enotni, da bodo morali dvigniti proizvodnjo. Tega se morajo zavedati vsi člani kolektiva, kajti le v skladu z doseganjem planirane proizvodnje bodo primerni tudi osebni dohodki in skladi ter s tem v zvezi stanovanja in ostale dobrine.

V zvezi s težkim stanjem v jami so člani upravnega odbora sprejeli sklep, po katerem je tehnična služba rudnika dolžna korenito ukrepati, da se izboljša količinska proizvodnja premoga tako, da bi se dvignila za približno 1.000 ton dnevno. S tem bi bil plan proizvodnje dosežen.

Upravni odbor je razdeljeval tudi stanovanja članom kolektiva RLV, po proučitvi prošenj najbolj upravičenih prosilcev.

Dodeljena so stanovanja dvainštridesetim upravičencem. Trenutno je pri kadrovski službi rudnika še vedno 290 prošenj za stanovanja. Za letošnje leto je predvideno še 70—80 novih stanovanj. Iz starih stanovanj pa se bo do konca leta še izselilo v kupljene enojčke približno 20 članov kolektiva. Tako bo lahko upravni odbor v letošnjem letu dodelil prosilcem še približno 100 stanovanj. Na ta način se bo zelo omilil pritisk za stanovanja.

Člani upravnega odbora so se tudi seznanili s stanjem štipendistov. Trenutno štipendira rudnik 25 študentov visokih šol ter 20 dijakov na srednjih šolah. Na seji je upravni odbor dodelil za leto 1965/66 26 štipendij in raznih vrst pomoči pri šolanju. Čeprav potrebe rudnika niso tolikšne, so člani UO kljub temu smatrali, da je potrebno pomagati otrokom nekaterih članov kolektiva, ki manj zaslužijo, ravnotako pa tudi samim članom kolektiva, ki se želijo izobraževati in na ta način izpolniti delovna mesta, ki so delovni organizaciji potrebna. Povišane so bile tudi vse obstoječe štipendije za približno 45 odstotkov. Vsi člani upravnega odbora so se strinjali s tem, da se zelo poostrijo kriteriji pri študiju. Tako se štipendija lahko ukine vsakemu štipendistu, ki ne opravlja v redu svojih šolskih obveznosti, oziroma ne izpolnjuje pogojev šolanja.

tribuna vaših mnenj

To ne spada v današnji čas, pa vendar se dogodi!

Tovariš urednik!

Zadolžen sem bil, da bi letos, ko praznujemo 20-letnico osvoboditve, čim bolje uredil park pred spominsko ploščo žrtvam fašizma, ki je postavljena na gasilskem domu v Saleku.

Celo leto so krasile ta prostor cvetlice. V ponedeljek ponoči, dne 20. septembra, pa je nekdo ukradel izpred spominske plošče večjo palmo, katero sem gojil več let. Namesto, da bi pred spominsko ploščo padlih borcev prinesel šop nageljnov, pa je ta neznan nepridiprav odnesel palmo, ki je krasila spominski prostor na čast žrtvam fašizma iz območja Saleka.

Kaj pravite, tovariš urednik? Ali imam prav, ko javno preko vašega časopisa obveščam in grajam dejanje, ki ni primerno današnjemu času?

J. M., Salek

Tudi jaz grajam dejanje neznanega storilca, še tembolj, tovariš J. M. iz Saleka, ker je bila palma vzeta izpred obeležja iz NOB. Zato je prav, da ste napisali pismo. Neznani storilec se najbržda ne spominja več grozot pretekle vojne. Vsekakor pa, tatvina je kaznivo dejanje.

Urednik SR

OB OBČINSKEM PRAZNIKU ČESTITA

DELAVSKA UNIVERZA VELENJE

Naročite se na Šaleški Rudar

Zagotovite si redno prejemanje našega časopisa. »Šaleški rudar« prinaša vsak drugi četrtek lokalne vesti in dogodke iz velenjske občine. Člane delovnih kolektivov sproti obvešča o delu samoupravnih organov, proizvodnji in življenju znotraj delovnih organizacij.

Vsak drugi četrtek boste brali v »Šaleškem rudarju« roman v nadaljevanju. Naši bralci pa lahko preko naše pravne posvetovalnice dobijo odgovore na pravne nasvete.

Zato še danes izpolnite naročilnico, jo izrežite in nam jo pošljite, da vam bomo lahko čimprej začeli pošiljati časopis »Šaleški rudar«.

Subscription form with fields for name, address, and postal code.

Advertisement for Delavska Univerza Velenje.

DELOVNI KOLEKTIVI ČESTITAJO

RUDNIK
LIGNITA
VELENJE

ČESTITA VSEM OBČANOM IN JIM ŽELI
VELIKO DELOVNIH USPEHOV PRI
NADALJNI SOCIALISTIČNI GRADITVI.

LESNO
INDUSTRIJSKI
KOMBINAT
ŠOŠTANJ

OB 8. OKTOBRU – PRAZNIKU OBČINE
VELENJE, ČESTITAMO VSEM
PREBIVALCEM IN POSLOVNIM
PARTNERJEM.

ČESTITAMO VSEM OBČANOM ZA
OBCINSKI PRAZNIK
— 8. OKTOBER

Komunalno obrtni center Velenje

Naši izdelki spadajo v sodobno gospodinjstvo, ker so
praktični, ekonomični in elegantni

Tovarna gospodinjske opreme **gorenje**
VELENJE

Pridružujemo se čestitkam ob prazniku občine Velenje

OB 8. OKTOBRU ČESTITAMO VSEM PREBIVALCEM
OBČINE VELENJE IN NASIM POSLOVNIM
PRIJATELJEM

PROJEKTIVNI BIRO
VELENJE

Ob prazniku občine Velenje
želimo nadaljnjih uspehov!

CHROM-METAL
VELENJE

Rezultat naših naporov in pro-
učevanj transportne tehnike je:

TRANSPORTNI TRAK
CHM - 202

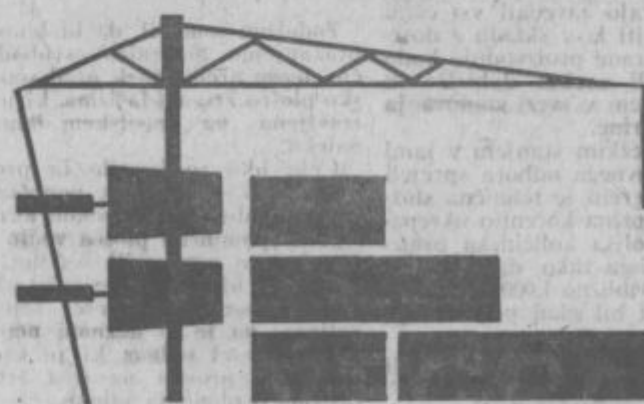
- z uporabo naše transportne
naprave se poveča proizvo-
dnja do 40 %
- tekoči trak CHM 202 uporab-
lja že 15 tovarn
- je primeren za vse vrste indu-
strije, skladišča, ekspedite in
drugod, kjer je potrebno trans-
portiranje bremen

TRGOVSKO
PODJETJE »BAZEN« VELENJE

SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM ZA
OBCINSKI PRAZNIK

ČESTITAMO K OBCINSKEMU PRAZNIKU IN SE
PRIPOROČAMO

SGP »VEGRAD«

gradi stanovanja za trg solidno in po
ugodnih cenah.
Za praznik občine Velenje čestitamo
vsem občanom!

Vedno velike zaloge,
zmerne cene in
solidna postrežba

— cilji naših prizadevanj!
Iskrene čestitke občanom za 8. oktober

TRGOVSKO PODJETJE

»VELMA« VELENJE

LEKARNA
VELENJE

Naše iskrene čestitke
ob prazniku občine Velenje

šport šport šport šport

RUDAR NA DOBRI
POTI

NOGOMET — SLOVENSKA LIGA

»Rudar« je v 3 in 4 kolu prvenstva SNL odigral dve tekmi v gosteh. Prvo v Novi Gorici, drugo pa v Kidričevem.

3. kolo

Nova Gorica : Rudar 1:2 (1:2).

Tekma v Novi Gorici je bila odigrana v zelo težkih pogojih — dež, burja, blatno igrišče. Rudar se je pokazal kot boljše moštvo in že v prvem delu dosegel dva gola, kar je zadostovalo tudi za zmago. V nadaljevanju je »Rudar« imel še nekaj priložnosti, vendar je blatno igrišče preprečilo žogi pot v mrežo.

Gole za Rudarja sta dosegla: Bizjak in Vodeb.

V moštvo pa so nastopili: Devič, Tomšič, Rednak, Gojevič, Koren, Vladislavljevič, Bizjak, Kujan, Topčić in Lukač.

Ostali rezultati 3. kola:

Rudar (T) : Ljubljana 1:0 (0:0), Aluminij : Triglav 3:1 (0:1), Koper : Celje 1:4 (1:3), Kladiivar : Mura 4:0 (2:0), Zelezničar : Branik 1:1 (0:0).

4. kolo

Aluminij : Rudar 2:1 (0:0).

Gostovanje Rudarja v Kidričevem je prineslo prvi poraz. Po prikazani igri sta bila nasprotnika enakovredna. Prvi so prešli v vodstvo velenjčani. Se v isti minuti pa so domačini izenačili. Velenjčani so zagrešili tak-

tično napako, ko so se povsem umaknili v obrambo, s tem so omogočili nasprotnikom stalno obleganje vrat, ki so jih uspešno branili z Devičem na čelu, ki se je topot odlično izkazal. Ko je že vse kazalo, da bodo končali tekmo z osvojenjo točko so domačini v zadnji minuti dosegli zmagoviti gol.

Poraz Rudarja v Kidričevem ni neuspeh novincev v ligi, kajti »Aluminij« je bil v lanskem prvenstvu potencialni kandidat za osvajanje prvenstva.

Gol za Rudarja je dosegel Kujan. Nastopili pa so to pot v neizpremenjeni postavi.

Ostali rezultati 4. kola.

Zelezničar : Nova Gorica 1:4 (1:1), Ljubljana : Mura 3:2 (0:2), Kladiivar : Celje 1:3 (0:2), Rudar (T) : Triglav 0:1 (0:0), Koper : Branik 1:1 (0:1).

Lestvica po 4. kolu

Celje	4	4	0	0	11:3	8
Rudar (V)	4	3	0	1	8:4	6
Ljubljana	4	3	0	1	6:4	6
Rudar (T)	4	2	1	1	7:3	5
Aluminij	4	2	1	1	9:8	5
Triglav	4	2	1	1	7:6	5
Branik	4	1	2	1	10:9	4
Kladiivar	4	1	1	2	7:6	3
N. Gorica	4	1	0	3	9:11	2
Mura	4	0	2	2	8:11	2
Koper	4	0	1	3	4:11	1
Zelezničar	4	0	1	3	2:10	1

NOGOMET — II. SNL — VZHOD

Zmaga Šoštanjčanov

Šoštanj : Drava 4:1 (1:1).

Lestvica po 3. kolu:

Mejnik	3	3	0	0	8:4	6
Nafta	3	2	1	0	5:1	5
Fužinar	3	1	2	0	12:9	4
Grafičar	3	2	0	1	9:7	4
Papirničar	3	1	1	1	7:9	3
Partizan (S)	3	1	0	2	5:4	2
Kovinar	3	0	2	1	6:7	2
Drava	3	1	0	2	5:8	2
Olimp	2	0	1	1	2:3	1
Ojstrica	2	0	1	1	2:5	1

V 3. kolu prvenstva II. SNL — vzhod so šoštanjski nogometaši zabeležili prvo zmago. Na domačem igrišču so premagali enajstoročnice Drove iz Ptuj z visokim rezultatom 4:1. Šoštanjčani so predvsem v drugem polčasu pokazali dober nogomet, ko so povsem nadigrali nasprotnika in dosegli tri zadetke.

Gole za Šoštanjčane so dosegli: Novak, Koren, Pavsek, Ramsak.

Za enajstoročnice Šoštanja so nastopili: Kac, Podojsteršek, Novak, Drev, Bukovec, Tajnik, Pavsek, Vučina, Koren, Erhart, Pircnik (Ramsak).

Ostali rezultati 3. kola:

Mejnik : Grafičar 5:3, Kovinar : Nafta 1:1, Papirničar : Fužinar 4:4, Ojstrica : Olimp 0:0.

CELJSKA PODZVEZA

V prvenstveni nogometni tekmi I. razreda Celjske podzveze je enajstoročnica iz Smartnega ob Paki gostovala v Rogaški Slatini in izgubila srečanje z moštvom Steklarja z rezultatom 7:2 (2:1).

V prvenstveni tekmi II. razreda je »Salek« dosegel neodločen rezultat v tekmi z nogometaši iz Krškega 3:3. Tekmo so igrali v Krškem, v prvem delu so domačini vodili s 3:0!

GIBANJE
PREBIVALSTVA

RODILI SO SE:

2 dečka in 1 deklica.

POROČILI SO SE:

VERDEV Karl, delavec, Gavce 59 in STEBLOVNIK Kristina, delavka iz Smartnega ob Paki 44. KOREN Franc, železniški delavec iz Gavce 29 in PRAPROTNIK Franciška, kmetovalka iz Velikega vrha 39. HUDURNIK Franc, rudar iz Raven št. 38 in PODJAVORSEK Cecilija, delavka iz Raven št. 27. STRIGL Rudolf, rudar iz Raven št. 123 in LEDINEK Ivanka, delavka iz Sv. Florjane 29. PEVNIK Stefan, rudar iz Velenja, Slandrova 14 in LOTERSBERG Hilda, delavka iz Šoštanja, Cankarjeva 1. MEZA Alojz, rudarski tehnik iz Podkrajja pri Velenju 2 in PERGOVNIK Teresija, delavka iz Metlice 21. STROŽIČ Rudolf, rudar iz Lokovice 44 in JELEN Antonija, delavka iz Lokovice 45. SKORNISEK

Viktor, rudar iz Skal št. 48 in GORSE Marija, kmetovalka iz Lokovice 71. MIKLAVCIC Franc, mizar iz Šoštanja, Glavni trg 13 in HASZI Vera, delavka iz Šoštanja, Glavni trg 13. JANEŽIČ Oto, rudar iz Silove 21 in JELEN Hedvika, uslužbenka iz Arnač 23. LINDIČ Franc, vrtnec iz Velenja, Slandrova 19 in GASPARIČ Elizabeta, orodjar iz Laz št. 51. KREVIH Julijan, kalilic iz Raven na Koroskem, Prežihova 18 in KOVACIČ Kristina, delavka iz Velenja, Saleška 18. TOMSE Alojz, elektrotehnik iz Crne 28 in JERNEJ Gabrijela, krojaška pomočnica iz Crne 123. KRK Viktor, rudar iz Skal št. 120 in GRUBER Marija, uslužbenka iz Velenja, Sercejeva 2.

UMRLI SO:

LAZNIK Antonija, gospodinja iz Raven 59, stara 65 let. KOSAR Valentin, upokojenec iz Šoštanja, Cesta talcev 8, star 76 let. FURMAN Franc, upokojenec iz Zadržeta 34, star 79 let. KRAJČAR Jakob, rudar iz Pake št. 53, star 52 let. VERBIČ Jurij, zidar iz Klanca 57, star 50 let. ZORN Olga iz Velenja, Koroska 58, stara 24 let.

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

Lastnik in izdajatelj: Občinski odbor SZDL Velenje — Urejuje uredniški odbor: Maruša Doležal, Ivan Hjavž, Franjo Kljun, Franc Lesnik, Ljuban Naraks, Milan Šterban, Jože Tekavec, Alojz Zavolovek in Rudi Zevart. — Casopis izhaja vsak drugi četrtek. — Posamezna številka stane 30 din. — Letna naročnina 700 din in polletna 350 din. — Naročnina se vplača vnaprej na tekoči račun 603-16-608-43 pri Narodni banki Šoštanj. — Naslov uredništva: »Saleški rudar«, Velenje, Titov trg 2. — Rokopisov in fotografij ne vračamo. — fisk in kliseji: CP »Celjski tisk« Celje.

KOŠARKARSKI TURNIR ZA PREHODNI
KAL ČASOPISA »ŠALEŠKI RUDAR«.

Nastopajo reprezentance:

LJUBLJANE • MARIBORA • ŠOŠTANJA

V soboto, dne 9. oktobra ob 17. uri in nedeljo
ob 9. uri na igrišču v Šoštanju.

KOSARKA — REPUBLIKSKA LIGA

USPEH ELEKTRE

ELEKTRA : JESENICE 69:61 (35:27)

15. kolo je prineslo ponoven uspeh košarkarjev na domačem igrišču. Po razburiljivi in dinamični igri, ki so si jo ogledali številni ljubitelji košarke so domačini premagali zelo dobre košarkarje iz Jesenice. Pri domačih sta se izkazala Lukman in Zupančič.

Koše za Elektro pa so dosegli — Natek 8, Zupančič 18, Lukman 15, Kac 7, Škerjanc in De Costa 6, Naraločnik 5 in Moškon 1.

V 6. kolu so se košarkarji Elektre pomerili v Ljubljani z »Idrijco«. Po enakovredni in borbeni igri so košarkarji »Ilirije« v zadnjih minutah igre, ko je moral iz igre Zupančič, premagali borbene goste iz Šoštanja z rezultatom 63:56 (33:37).

KINO

KINO »SVOBODA« VELENJE

Dne 7. in 8. oktobra
»WINETOU MED LOVCI«
jugoslov.-nemški film
Dne 9. in 10. oktobra
»NA DOKIH NEW YORKA«
ameriški film
Dne 12. in 13. oktobra
»FRA DJAVOLO«
ameriški film
Dne 14. in 15. oktobra
»SINOVI IN LJUBIMCI«
angl. CS film
Dne 16. in 17. oktobra
»NEVIHTA NAD MEHIKO«
ameriški barvni film
Dne 19. in 20. oktobra
»MASCEVANJE VOJAKA PULIJA«
angleški film
Dne 21. in 22. oktobra
»POT V ARENO« — za mladino
sovjetski film
Dne 21. in 22. oktobra
»POLNOČNI SESTANEK«
francoski film

Za »Elektro« so bili uspešni: Lukman 23, Zupančič 15, Natek 11, Škerjanc, De Costa, Naraločnik po 2 in Moškon 1.

Ostale tekme 16. kola:
Maribor : Svoboda 62:50 (33:20);
Domžale : Jesenice 45:62 (22:33);
Ljubljana : Branik 62:73 (34:35);
Tivoli : Sora — preloženo.

Lestvica po 16. kolu:

Maribor	16	14	2	1172:948	28
Branik	17	14	3	1122:919	28
Jesenice	17	12	5	1068:1125	24
Tivoli	16	8	8	1226:1151	16
Elektre	16	8	8	988:1024	16
Svoboda	17	7	10	968:988	14
Ljubljana	15	6	9	927:973	12
Sora	15	5	10	856:935	10
Iliirja	16	4	12	923:1038	8
Domžale	17	3	14	892:1147	6

FILMSKO GLEDALIŠČE

Dne 11. oktobra 1965
»HERKUL OSVAJA ATLANTIDO«
italijanski barvni CS film
Dne 18. oktobra 1965
»UPOR NA LADJI BAUNTY«
ameriški, barvni CS film

OBVESTILO

LJUBITELJEM MEDNARODNEGA JEZIKA — ESPERANTĀ

Ce želite obvladati mednarodni jezik Esperanto, se vpišite v začetni tečaj esperantskega jezika. Tečaj organizira Esperantsko društvo Šoštanj.

Vpišete se lahko vsak dan pri tovarišu KORADEJU, Šoštanj — Kajuhova cesta 31.

Rokomet — Stajerska zona

DERBI ZA
ŠOŠTANJ

SOSTANJ : VELENJE 22:13 (15:5)

V prvenstveni rokometni tekmi kola Stajerske zone sta se v Šoštanju pomerili ekipi »Partizana« iz Šoštanja in »Partizan-Rudarja« iz Velenja.

Prvi del igre je povsem pripadal domačinom, saj so dosegli kar deset golov prednosti. V drugem delu pa je bila igra enakovredna, Velenjčani so v tem delu dosegli celo 1 gol več kot domačini. Kljub temu so Šoštanjčani zabeležili prepričljivo zmago. Pri domačih sta se odklovala Kac I., ki je dosegel 14 golov in vratar Brišnik, pri Velenjčanih pa je bil najuspešnejši strelec Silovšek s štirimi zadetki.

Za ekipo Šoštanja so nastopili: Brišnik, Kac I., Kac II, Spendan, Bubik, Kočvar, Fijavž, Hribernik, Kemperle.

Za ekipo Velenja pa: Pistotnik, Silovšek, Ovnik, Blagotinšek, Solina, Ferencak, Poznič, Kovač, Vouk, Lahovnik.

V 2. kolu so Šoštanjčani gostovali v Mariboru in se pomerili s tamkajšnjim »Kovinarjem« ter zmagali z rezultatom 14:10 (7:8).

Velenjski rokometasi pa so na svojem igrišču premagali ekipo »Fužinarja« iz Raven na Koroskem z rezultatom 16:8 (9:3).

Rokometasi šoštanjskega »Partizana« so kot novinci v tem tekmovalju prijetno presenetili, saj so zabeležili že tri zaporedne zmage in zavzemajo trenutno prvo mesto na lestvici.

OBČINSKA ROKOMETNA LIGA
SSD

V občinski rokometni ligi, ki jo je organizirala komisija za rokomet pri Ob ZTK Velenje, nastopajo reprezentance šolskih športnih društev osnovnih šol: I. in II. osnovne šole Velenje in I. in II. osnovne šole iz Šoštanja.

V 1. kolu so bili doseženi naslednji rezultati:

pionirji:

Šoštanj I : Šoštanj II 14:1 (3:1);

Velenje I : Šoštanj II 8:10 (7:7);

pionirke:

Šoštanj I : Šoštanj II 6:5 (3:3);

Velenje I : Velenje II 9:6 (3:5).

ODBOJKA

Drugomesto
za Topolšico

Mladi odbojkarji iz Topolšice so zaključili letošnje tekmovalje v Mariborsko-celjski ligi ter dosegli drugo mesto.

V zadnji tekmi so na domačem igrišču zabeležili svojo četrto zmago v jesenskem delu tekmovalja.

Po zagrizeni borbi so premagali zmagovalci tega tekmovalja odbojkarje mariborske »Elektromontaže« z rezultatom 3:2 (10:15, 15:9, 13:15, 15:11, 15:7).

V ostalih srečanjih pa so zabeležili naslednje rezultate:

Topolšica : Sever 3:0, Topolšica : Impol 3:1, Topolšica Zreče 3:0.

CELJSKA PODZVEZA I. RAZRED

V tekmi proti ekipi iz Zreč pa so na svojem igrišču igrali neodločeno 3:3.

ZA VSAKOGAR NEKAJ – ZA VSAKOGAR NEKAJ – ZA VSAKOGAR NEKAJ – ZA VSAKOGAR NEKAJ – ZA VSAKOGAR NEKAJ – ZA VSAKOGAR NEKAJ

MIKSER IN NJEGOVA UPORABA

Gospodinjam, ki se poleg gospodinjstva ukvarjajo še s poklicnim delom, zmanjkuje čedalje več časa za počitek in razvedrilo. Zato najdemo v trgovinah vedno več tehničnih gospodinjstevskih pripomočkov, ki v znatni meri razbremenijo zaposleno ženo. Eden izmed njih je tudi mikser.

V trgovini dobimo mikserje različnih tipov, vendar je način delovanja pri vseh enak. Kako se z njimi rokuje, je razvidno iz priloženega navodila.

Važno je, da znamo pravilno uporabljati mikserje. Zato nekaj kratkih navodil.

V mikser ne moremo naenkrat vložiti vseh sestavin, ki smo jih pripravili za mešanje. Najprej zmešamo trdi dodatek (sadje itd.), nato pa počasi med mešanjem prillivamo tekočino. Pri kašastih, kremastih masah dodajamo v mikser najprej tekočino, nato pa dodajamo gostejše sestavine tako dolgo, da se masa povsem zgosti.

Pri polnjenju steklenega dela mikserja moramo paziti, da denemo vanj toliko materiala, da so pokriti rezilni noži. Kadar mešamo tekočino, moramo s pokrovom pokriti stekleni del, da tekočina ne bo brizgnila čez rob mikserja.

Mikser je potrebno skrbno vzdrževati. Pripravljeno pijačo ali jed takoj serviramo. Stekleni del mikserja umijemo tako, da v njega nalijemo hladne vode in mešalec nekaj časa vključimo. Če mešamo kaj mastnega, moramo pomiti kozarec s toplo vodo in detergentom. Mikser nato razstavimo, osušimo in ponovno sestavimo. Del mikserja, kjer je motorček, zbršimo le s suho krpo. Ne smemo ga umivati!

Na koncu še nekaj receptov jedi in pijač, ki jih pripravimo v mikserju.

PIJAČE

Martini cocktail: žganjarček gina, žganjarček vermuta, 2 žganjarčka pomarančnega likerja.

Pijačo mešamo v mikserju 20 sekund. Serviramo s kocko ledu.

Jagodna pijača: 15 dkg gozdnih ali vrtnih jagod, žlica sladkorja, rezina limone, 1/4 litra mineralne vode.

Sadje s sladkorjem in limono mešamo v mešalniku 25 sekund. Počasi med mešanjem prillivamo mineralno vodo in serviramo s kocko ledu.

Enako pijačo lahko naredimo z malinami, breskvami, borovnicami, ananasom in podobnim sadjem.

Ananasovo mleko: 20 dkg ananasa, 1/2 l prekuhanega mleka, 2 žlici sladkorja, sok od polovice limone.

Pijačo zmešamo v mešalcu in jo serviramo s kocko ledu.

Na isti način lahko pripravimo tudi vsako drugo sadno mleko.

Nočni strah: 0,5 dcl whiskyja, 0,25 dcl močnega rdečega vina, 0,5 dcl vermuta, 0,25 dcl sberi žganja in sok ene pomaranče ali limone.

Serviramo z ledenimi kockami.

Mona Lisa cocktail: 1 dcl vermuta, 1 dcl čokoladnega likerja, 1 dcl maraskina.

Vse skupaj mešamo v mikserju 20 sekund. Serviramo v kozarcih za kremo. Na dno kozarca položimo 2–3 v žganje vložene višnje, ki jih nato poljemo s cocktailom iz mikserja.

Vinski filp: 1 1/2 žlice sladkorja, 1 jajce, sok in lupina dveh limon, 1/4 litra vina, kockički ledu.

Jajce, sladkor, limono in led mešamo v mikserju 25 sekund, nato med kratkim mešanjem (samo 5 sekund) počasi prillivamo vino.

Vinski filp lahko serviramo v skledicah.

Kakaov filp: 2 rumenjaka, 2 žlici sladke smetane, 0,5 dcl kakaovega likerja.

Mešamo 40 sekund. Serviramo s kockički ledu.

Kavní filp: 1–2 jajci, 3 žlice prave kave, 1/2 l sladke smetane, 1/2 l konjaka, 2–3 kocke ledu, nekaj žlic mareličnega žganja.

Vse dodatke razen konjaka, mešamo v mikserju 30 sekund, nato prillivamo med mešanjem še konjak.

Serviramo takoj.

Butterfly filp: 2 rumenjaka, 2 žlici sladkorja, 2 žlici sladke smetane, 0,5 dcl konjaka, 0,5 dcl kakaovega likerja.

Mešamo 40 sekund in serviramo z ledenimi kockami.

Na enak način lahko pripravimo še ananasov, jagodni, limonin, breskov itd. filp.

KREME

Krema iz banan: 4 olupljene banane, žlica limoninega soka, 10 dkg sladkorja.

Vse skupaj mešamo 2 minuti.

Jagodna krema: 25 dobro zrelih jagod, 2 žlici sladkorja, skodelica mleka ali sladke smetane, žlica limoninega soka.

Mešamo v mešalniku 1–2 minuti.

Na enak način lahko pripravljamo v mikserju sadne kreme tudi iz ostalega sadja.

Mlečna kašica z orehi: 1 mala doza kondenziranega mleka (lahko uporabimo tudi sveže mleko), pest orehovitih jedrc, sok pol limone, sladkor po okusu.

Mešamo tako dolgo, da se masa močno zgosti in speni.

MALI OGLASI

MALI OGLASI

● Starejšega upokojenca vzamem na vso oskrbo. Salek 15.

● Preključujem veljavnost plačilnega kartončka RLV št. 418, Koječnik Franc, Pesje 101.

MAJHNI NASVETI

Sol ni samo važna začimba, ampak jo lahko koristno uporabimo tudi v druge namene:

● Zobne ščetke večkrat namočite v slano vodo, pa bodo bolj čiste, trpežne in odporne.

● Vodi pripravljeni za kopel dodajte pest soli. Tako pripravljena kopel vas bo prijetno osvežila.

● Ko začutite bolečine v grlu, večkrat na dan grgrajte toplo slano vodo. Bolečine v grlu bodo kmalu minile.

● Jedilni pribor in ponve, ki imajo duh po ribah, zdrgnite s soljo. Neprijetni vonj bo kmalu izginil.

● Če se kozice drži prismojena jed, nalijemo vanjo toplo slano vodo.

Vidite, sol je vsestransko koristna, le vedeti moramo kako jo lahko uporabljamo.

Deset zapovedi za kinoobiskovalce

1. Prihajaj v kino, ko se je predstava že začela. Tvoji sosedi bodo prav uživali v tem, da vstajajo in te puščajo na tvoje mesto.

Stvar bo še ugodnejša, če se zmotiš v vrsti, pa se boš spet vračal.

2. Ko slišiš plašč, čimveč krili z rokami in ne oziraj se na to; če koga udariš po glavi ali mu razbiješ očala. Naj se čuva vsak sam!

3. Olupke od pomaranč in banan meči med predstavo na tla, in to najboljše na prehode. Če bo komu spodrsnilo in bo padel, se bo vsaj kdo od srca nasmejaj.

4. Če gledaš boks, bodri igralce: »Udari ga!« in podobno, da vneseš med gledalce borbeno ozračje.

5. Bombone jej čim glasneje – naj ti drugi zavidajo!

6. Vse melodije, ki jih pojejo pevci, poj ali žvižgaj z njimi.

Ljudje so tako prišli v kino samo zato, da slišijo tebe.

7. Sosedom moraš vedno vnaprej raztolmačiti, kaj se bo na platnu dogajalo in kakšen bo konec filma.

8. Sploh je zelo prijetno, če ves čas govoriš s sosedom in glasno bereš podnapise.

9. Ob prikazovanju poljubov glasno cmokaj, da pokažeš svoj temperament.

10. Vstani s svojega mesta pred koncem filma. Onim za teboj ni treba videti ničesar več. Kdo se še zanima za »happy-end«?

Program prireditev

ob praznovanju 20-letnice osvoboditve in občinskega praznika občine Velenje

Cetrtek, 7. oktobra:

● ob 18. uri promenade koncert godbe na pihala »Zarja« na vrtu hotela »Kajuhov dom« v Soštanju

● ob 20. uri kurjenje kresov na okoliških hribeh s tabornimi programi, sodelovali bodo preživeli borci NOV

Petek, 8. oktobra:

● ob 8. uri otvoritev obnovljenega otroškega vrta v Soštanju, s programom cicibanov

● ob 10. uri komemoracija pri spomeniku žrtev na Cesti talcev in polaganje vencev na obeležja iz NOV

● ob 11. uri otvoritev novega obrata tovarne »Galanterija« Soštanj

Sobota, 9. oktobra:

● ob 10. uri otvoritev novega proizvodnega trakta v tovarni gospodinjstvske opreme »Gorenje« Velenje

● ob 16. uri otvoritev obnovljenega telovadnega doma »Partizan« v Soštanju

● ob 17. uri košarkaški turnir za prehodni pokal časopisa »Saleski rudar« na igrišču v Soštanju

Nedelja, 10. oktobra:

● ob 6. uri budnica v Velenju in Soštanju

● ob 8. uri slavnostna seja obeh zborov občinske skupščine, občinskega odbora SZDL in predsedstva občinskega združenja borcev NOV v dvorani doma »Svobode« Soštanj

● ob 9. uri nadaljevanje košarkarskega turnirja in podelitev prehodnega pokala časopisa »Saleski rudar« na igrišču v Soštanju

● ob 10. uri osrednja proslava občinskega praznika pred spomenikom na Trgu svobode v Soštanju

Humor

V CASU GRIPE

Zdravnik: »Menim, da je pri vašem možu gripa pustila hude posledice.«

Žena: »Na žalost, res. Da bi se obranil gripe je začel piti slivovko, zdaj pa ne more več prenehati piti.«

VNETI BRALCI

»Neki moški je ubil svojo ženo in sebe.«

— »Koga je ubil prej, sebe ali ženo?«

»Tega v časopisu ne piše!«

BELOVOJČANI SO IZPOLNILI SVOJO NALOGO. DO OBČINSKEGA PRAZNIKA SO KONČALI ZEMELJSKA DELA NA CESTI OD GREBENSKA DO BELIH VOD. LE TAKO NAPREJ!

PREBIVALCI VELENJSKE OBČINE

Udeležite se osrednje proslave, ki bo v nedeljo 10. oktobra ob 10. uri v Soštanju pred spomenikom na Trgu svobode.

Na proslavi bo govoril poslanec republiškega zbora skupščine SR Slovenije, tovariš Franc Simonič

Pel bo invalidski pevski zbor iz Ljubljane.

